

MINKAÑETE II

- 1 1 Ane Salomon mone David a nga yem mfa'a ya njôane wé, a Jehova Zambe wé a nga to be nye, a nene nye abui.
 - 2 Ane Salomon a nga kobô Israël ase, bivete ya betoyini a bi ya mintet, a betyi'i mejô, a évet ése Israël ase été, minlô mi bôte ya menda beésa.
 - 3 Nalé Salomon, ba be ngum ésulan ôse, be nga ke éto ya ékôndô'ô yôp é mbe Gabaon ; amu nda éndelé ya bisulane ya Zambe é mbe vôm ate, nje Moïse mbo ésaé Jehova a nga bo fé été.
 - 4 Ve éwolo Zambe nje David a nga mane vaa je Kirjath-Jearim a ke je vôm David a nga kôme je ; amu a nga mane télé je nda éndelé Jérusalem.
 - 5 Nalé fe autel mvot, nyô Betsaleel mon Uri, mone Hur, a nga bo, a mbe vôm ate asu tabernacle ya Jehova : nde Salomon ba be ngum ésulan be nga ke sili mam vôm a nga to.
 - 6 Ane Salomon a nga bet a ke vôm autel mvot ate a nga to asu Jehova, nyô a nga to mfa'a nda éndelé ya bisulan, a tyi'i mimvean b'adi'i nduan toyini été yôp.
 - 7 Alu te Zambe a nga yené be Salomon, a jô nye na, Sili'i jam me ve wo ?
 - 8 Ane Salomon a nga jô Zambe na, O maneya liti David ésa wom beta mvam, a ô téléya me njô bô éjiane jé.
 - 9 Eyoñe ji, A Jehova Zambe, ntiñetan ô nga tiñeti David ésa wom ô tôék ; amu ô téléya me njô bôt me jô bôt be ne abui aval ane mbulu'u ya si nyô.
 - 10 Eyoñe ji va'a me ñyeman a fek, ane m'aye kui atan a zu fe été mise me bôte ba ; amu za a ne tyi'i bôte bôé ba mejô, be to aka'a abui ana ?
 - 11 Ane Zambe a nga jô Salomon na, Amu éfia ji é nga to wo nlem, a ô nji ja'é biôm, akum, nge duma, nge binyiñe ya ba b'asiñe wo, te ja'é fe ayap ényiñ ; ve ô siliya ñyeman a fek mfa'a wôé, ane w'aye tyi'i bôte bam mejô, mbe be téléya wo njô bôt :
 - 12 ñyeman a fek bi nto mveane be wo ; a m'aye ve wo biôm, a akum, a duma, abim ane te ke bejô bôt be nga to wo ôsu be tameya bi ; nalé fe te ke nyô a ye zu wo mvus a ye bi aval ete.
 - 13 Nalé Salomon a nga so éto ya ékôndô'ô yôp é mbe Gabaon, asu nda éndelé ya bisulan, a ke Jérusalem ; ane a nga jô Israël.
 - 14 Ane Salomon a nga kôane bewagon ya bita a bôt b'awulu bikabela yôp : a nga bili bewagon ya bita toyini wua a mintete minyin, a bôt b'awulu bikabela yôp betoyini awôm a bebaé, mbe a nga kap minlame ya mi aba'ale bewagon ya bita, a be njô bôt Jérusalem.
 - 15 Njô bôt a nga bo argent a or bi bo abui Jérusalem aval ane mekok, a bo fe bilé bi cède bi bo abui aval ane bilé bi sycomore bi ne nje'ese.
 - 16 Bikabela Salomon a nga bili, be nga soo bie Égypte ; bekuan abom be njô bôt be nga nyoñe bie mimbam mimbam, mbam ôse ngume tañ.
 - 17 Ane be nga bo be nyoñe' wagon ya bita a soo nye Égypte a kuane nye tañe biscle be argent mintete misaman, a ékabela tañ ntet a mewôm metan : aval ete fe be nga soo bie mo map été mfa'a kuane bjô bôte bese ya Behéthien, a bejô bôt ya Syrie.
-
- 2 1 Nde Salomon a nga bôndé fe'e na, a lôñe jôé Jehova nda, a lôñe fe njôane wé nda.
 - 2 Ane Salomon a nga lañe bôt b'aye be'e mimbe'e betoyini mewôme zañbwa, a bekôm bilé minkôl été betoyini mewôm mwom, a bôte betoyini bela a mintete misaman b'aye jô be.

- 3 Ane Salomon a nga lôme tyiñ be Huram njô bôte ya Tyr, a jô na, Aval ane ô nga bo ô bo’o be David ésa wom, a lôme nye bilé bi cèdre na, a lôñ émien nda ya tabe, nde bo’o fe me aval ete.
 - 4 O lô, me nga ye lôñe jôé Jehova Zambe wom nda, a ve nye je ngum mvean, mfa’a ya di’i encens ya bizeze’e bityita’a asu dé, a mfa’a ya fembé ya nlitane ya melu mese, a mfa’a ya mimvean b’adi’i nduan mam me tyé a mam me me ngô’é, melu ya besabbat, a meté bengon, a befête be Jehova Zambe wongan be ne mintiñetan. Atiñe ya nnôm éto mfa’a ya Israël, nde le.
 - 5 Nda m’alôñ é ne anen ; amu Zambe wongan a ne éwôlô a dañe bezambe bese.
 - 6 Ve za a ne ngule ya lôñe nye nda, nyô yôp ebien a yôpe ya meyôp e se ngule ya yiane nye ? me ke me ne za, ane m’aye lôñe nye nda, ve amu ajô ya di’i encens asu dé étam ?
 - 7 Ajô te éyoñe ji lôme’ me mô’t a ne atyeñ mfa’a ya bo bisaé bi or, a argent, a mvot, a bityé, a bindelé bi ne nyôle pourpre, a évele, a bleu, a yeme fe kpwelé mevale minkpwelane mese, a tabe ba be mintyetyeñe mi bôt mi ne be ma Juda a Jérusalem, mmie David ésa wom a nga télé.
 - 8 Lôme’ fe me bilé bi cèdre, bilé bi cyprès, a bilé bi sandal, bi so’o Liban ; amu m’ayeme na bebo bisaé bôté b’ayeme ba’é bilé Liban. O lô, bebo bisaé bam b’aye tabe be bebo bisaé bôté,
 - 9 mfa’a ya kôme me bilé abui abui ; amu nda me nga ye lôñ j’aye bo anen a jôme ya semé.
 - 10 O lô, m’aye ve bebo bisaé bôté, beba’é b’aba’é bilé, mengune me nlisi a ne tya’an betoyini mewôm mebaé, a mengune me orge betoyini mewôm mebaé, a beta minlônga be vin betoyini mewôm mebaé, a beta minlônga be mbon betoyini mewôm mebaé.
 - 11 Eyoñ éte Huram njô bôte ya Tyr a nga yalan a tilli kalate, a lôme nye Salomon, na, Amu Jehova a nye’e bôte bé, ajô te a téléya wo njô bôt be be.
 - 12 Huram a nga beta jô na, Ebotan a Jehova, Zambe ya Israël, nyô a nga bo yôp a si, nyô a vey a David njô bôt mon a ne fek, a bili fe mfasane mam a ñyeman, ane a ye lôñe Jehova nda, a lôñe fe njôane wé nda.
 - 13 Eyoñe ji me lômeya ntyetyeñe mô’t, ô bili ñyeman, môte ya Huram ésa wom,
 - 14 mone ya minga ya bengone be Dan ; ésa wé a mbe môte ya Tyr, a to atyeñ mfa’a ya bo bisaé bi or, a argent, a mvot, a bityé, a mekok, a bilé, a bindelé bi ne nyôle pourpre, a bleu, a nya ndoboo, a évele, a yeme fe kpwelé mevale minkpwelane mese, a kañ ékanga ése ; nde te b’aye ve nye éto nsamba mintyetyeñe mi bôte miôé, a mintyetyeñe mi bôte ya tate wome David éso wôé.
 - 15 Nde fe nlisi a orge, a mbon a vin, mbie tate wom a nga jô, a va’a bie bebo bisaé bé :
 - 16 wôna bi aye ba’é bilé bi so’o Liban, abim ese w’aye jeñ ; bi aye zu wo bie nlatane bilelé mañemañ akui Japho ; wôna wo w’aye be’e bie a ke bie Jérusalem.
 - 17 Ane Salomon a nga lañe mintabe mise mi mbe si ya Israël été, aval ane nlañan David ésa wé a nga lañe mie ; nde be nga yene na, mi nto bôt tañe betoyini ntet a mewôm metan a bela a mintete misaman.
 - 18 Ane a nga télé be betoyini mewôme zañbwa mfa’a ya be’e mimbe’e, a betoyini mewôm mwom be mbe beba’é bilé minkôle minkô, a télé fe bivete betoyini bela a mintete misaman bi liti bôte bisaé.
- 3** 1 Eyoñ éte Salomon a nga taté lôñ nda Jehova Jérusalem nkôle Morija yôp, vôm Jehova a nga yené be David ésa wé, nje a nga kômesan vôm David a nga tiñeti, mfa’a nseñe ya Ornan mone Jébusien, vôm be nga bo be tya’a bidi.

- 2 Ane a nga taté lôñ éyoñ ngone baa é nto melu mebaé, mbu nyini a nga jôô wô bôt.
 - 3 Mina mi ne mimbôka'a Salomon a nga bôk mfa'a nlôñane ya nda Zambe. Nté ô mbe menyî'i me mo mewôm me-saman éyoñ b'atôñe menyî'i me mo aval ane be nga ve'e mve'ane ya ôsu, a ndam menyî'i me mo mewôm mebaé.
 - 4 Mbala'a si ô nga to asu nda ô mbe nté menyî'i me mo mewôm mebaé, abim ane ndame ya nda, a nté ya yôp ô mbe menyî'i me mo ntet a mewôm mebaé ; ane a nga yañe wô mfa'a ya été a nya or.
 - 5 Ane a nga buti nda nene andil afe zañ, e to mboan a bilé bi cyprès, mbie a nga yañe nya or, a kañe melen a bengôkop été.
 - 6 Ane a nga botô nda éte a meko'o me ne édima mfa'a ya ve abeñ : a or ate a mbe or ya Parvaïm.
 - 7 A nga yañe fe nda, mimbôñ, mimbô'ô mimbé, a mimfine ya été, a mimbé ya été, a or ; a kpwelé fe bechérubin mimfin.
 - 8 Ane a nga bo nda j'adañ étyi : nté ya été ô mbe menyî'i me mo mewôm mebaé, abim ane ndame ya nda, a ndame ya été menyî'i me mo mewôm mebaé ; a nga yañe je a mbamba or, tañe ya été é kui betalent mintete misaman.
 - 9 Adite ya mesen e mbe tañe bisicle be or mewôm metan. Ane a nga yañe bitune menda ya yôp a or.
 - 10 Mfa'a ya nda j'adañ étyi a nga bo bechérubin bebaé be to mboan ane bive'ela'a ; ane be nga yañe be a or.
 - 11 Mefap bechérubin me mbe nté menyî'i me mo mewôm mebaé : afape chérubin wua e mbe nté menyî'i me mo metan, e kui' nné ane mfin nda ; afap avo' e mbe fe nté menyî'i me mo metan, e kui' nné ane afape chérubin mbok.
 - 12 Nde afape chérubin mbok e mbe nté menyî'i me mo metan, e kui' nné ane mfin nda ; afap avo' e mbe fe nté menyî'i me mo metan, e late' afape chérubin mbok.
 - 13 Mefap bechérubin bete me nga ndamé nté menyî'i me mo mewôm mebaé : be nga tebe tetele mebo mape yôp, mesu map me fombô'ô nda.
 - 14 Ane a nga bo éndelé ya tyele zañ é to nyôle bleu, a pourpre, a évele, a nya ndambo, a tiñe fe bechérubin été.
 - 15 Ane a nga bo fe mekône mebaé asu nda éte me to nté ya yôp menyî'i me mo mewôm mela a metan, a ando' e nga to akôn ese yôp e mbe nté menyî'i me mo metan.
 - 16 Ane a nga bo bengôkop étun nda ya nkulane mejô été, a futi be so'o mekône yôp ; ane a nga bo fe bibuma bi grenade ntet, a futi bie bengôkop été.
 - 17 Ane a nga télé mekône mete asu temple, da mfa'a ya mbo nnôm, di vo'o mfa ya mbo nga ; ane a nga yôlé di e mbe mfa'a ya mbo nnôme jôé na Jakin, a jôé ya di e mbe mfa'a ya mbo ngale na Boaz.
-
- 4 1 Nalé fe a nga bo autel mvot, a to nté menyî'i me mo mewôm mebaé, ndame ya été menyî'i me mo mewôm mebaé, a to fe nté ya yôp menyî'i me mo awôm.
 - 2 A nga bo fe mañ a mvot é mbe nyeman me nga to menyî'i me mo awôm akôlô mfa'a nka wu, akui mfa'a nka mbok, me to njiñelete ; me to fe nté ya yôp menyî'i me mo metan ; a nté ya bômane me mimfa'a mise ô mbe menyî'i me mo mewôm mela.
 - 3 Bive'ela'a beyôm binyaka bi nga to me si, mbie bi nga bômane me mimfa'a mise, nté menyî'i me mo awôm, bi bôma'ane mañe mete mimfa'a mise. Beyôm binyaka bete be tele minnoñe mibaé, be nga sôé be éyoñ be nga sôé mañe mete.
 - 4 Mañe mete me nga bete beyôm binyaka awôm abebaé yôp, bela be lô mfa'a ya nord, a bela be lô mfa'a jôp d'adim, a bela be lô mfa'a ya sud, a bela be lô

- mfa'a ya jôp d'atôô : mañe mete me nga bete be yôp, bibône biap bise bi to mfa'a ya été.
- 5 Mañe mete me mbe afip abima ndam akule wo ; a nka ya été ô mbe nkôman ane nka élaé, avale fe ane sam ayañ : mendim me nga bo me kele' été a tabe été beta minlônga betoyini bela.
 - 6 A nga bo fe bisôba'a awôm, a télé bitan mfa'a ya mbo nnôm, a bitan mfa'a ya mbo nga, b'aye bo be sôbe' biôm été ; be nga bo be sôbe' biôm bi alate mimvean b'adi'i nduan été ; ve mañ me to jôm beprêtre b'aye woban été.
 - 7 Ane a nga bo bibi bifufupe ya or awôm aval ane njôane ya été ô mbe ; ane a nga télé bie temple été, bitan mfa'a ya mbo nnôm, a bitan mfa'a ya mbo nga.
 - 8 A nga bo fe betawôlô awôm, a télé be temple été, betan mfa'a ya mbo nnôm, a betan mfa'a ya mbo nga. A nga bo fe bisua bi or ntet.
 - 9 Nalé fe a nga bo nseñe beprêtre, a beta nseñ, a mimbé mfa'a ya nseñ, a yañe mimbé ya été a mvot.
 - 10 Ane a nga télé mañe mete mfa'a nda ya mbo nnôm ô lô mfa'a jôp d'atôô, mfa'a ya sud.
 - 11 Ane Huram a nga bo memvé, a biwôlô asup, a bisua. Nalé ate Huram a nga sondô ésaé a nga bo Salomon njô bôt nda Zambe été :
 - 12 mekône mebaé, a bido'o bisua, a mendo'o mebaé me nga to mekône yôp, a mevote mebaé me nga buti bido'o bisua bibaé ya mendo'o me nga to mekône yôp,
 - 13 a bibuma bi grenade mintete minyin mfa'a ya mevote mebaé ; avot ese e bili minnoñe bibuma bi grenade mibaé, mi buti'i bido'o bisua bibaé ya mendo'o me nga to mekône yôp.
 - 14 A nga bo fe biteba'a, a bo fe bisôba'a bi bete biteba'a yôp ;
 - 15 mañe wua, a beyôm binyaka awôm a bebaé be to me si.
 - 16 Nalé fe memvé, a biwôlô asup, a alume ya minsôn, a bisua bise ya été, mbie Huram ésa wé a nga bo Salomon njô bôt, mfa'a ya nda Jehova, bi to mvot j'angemban.
 - 17 Njô bôt a nga kôme bie nje'ese ya Jourdain, si é mbe viek zañe Succoth a Tseréda.
 - 18 Nalé Salomon a nga bo biôm bite bise abui abui : amu be nji bo ngule ya yem abim adit mvote ya été.
 - 19 Ane Salomon a ngo bo biôm bise bi nga to nda Zambe été, a autel or fe, a betawôlô, fembé ya nlitan é nga bo é tabe' été yôp ;
 - 20 a bibi bifufup a belampe ya été, b'aye yôñ asu étun nda ya nkulane mejô aval ane njôan ô né, bi to mboan a nya or ;
 - 21 a sam, a belampe, a mebas, bi to mboan a or, or ate a to nya nkômane ya dañ ;
 - 22 a mebase ya dim bifufup, a bisua, a metôk, a bikanda bi nduan, bi to mboan a nya or. Mfa'a ya anyin nda, mfa'a mimbé ya étun nda ya été, vôm a dañ étyi, a mimbé ya nda, é ne na, temple, mi nga to mboan a or.
- 5** 1 Nalé ate ésaé ése Salomon a nga bo mfa'a ya nda Jehova é nga man. Ane Salomon a nga zu biôm David ésa wé a nga ve Zambe, argent, a or, a biôm bisaé bise, a futi bie bitune ya nda Zambe vôm be nga bo be na'an akum.
- 2 Eyoñ éte Salomon a nga sulane bemvendé ya Israël, a minlô mi bôte mise ya meyoñ, mi to bevete ya menda beésa ya bone be Israël, Jérusalem, amu b'aye zu éwolo élate ya Jehova, a vaa je nlame David, ñwô ô ne Sion.
 - 3 Ane befam bese ya Israël be nga sulane be njô bôt éyoñe ya fête, nje é nga boban ngone zañbwale.
 - 4 Ane bemvendé bese ya Israël be nga zu : a Belévite be nga to'é éwolo ;

- 5 ane be nga zu éwolo, a nda éndelé ya bisulan, a biôm bise ya étyi bi nga to Nda Endelé été ; biôm bite beprêtre Belévite be nga soo bie.
- 6 Ane Salomon njô bôt, a ngum nsamba ya Israël ôse, ba be nga sulane be nye, be nga tele asu éwolo, be tyi'i mintômba a beyôm binyaka, bi mbe te ngule ya lañeban nge yeme bie tañ amu abui.
- 7 Ane beprêtre be nga daa éwolo élate ya Jehova nda été, a télé je vôme wé, étun nda ya nkulane mejô été, vôm a dañ étyi, mefap mebiene ya Bechérubin si.
- 8 Amu bechérubin be nga to minsamane mefap éto ya éwolo yôp, a bechérubin bete be nga buti éwolo a minbôñe ya été yôp.
- 9 Mimbôñe mite mi mbe ayap, nalé mesu mimbôñe mete me nga yené vôm éwolo é nga to, asu étun nda ya nkulane mejô ; ve me nji yené atan : nde é ngenane wôé azukui môse wu.
- 10 Jôm é nji ke bo éwolo été, ve bifase meko'ô bibaé Moïse a nga futi été mfa'a ya Horeb, éyoñ Jehova a nga bo élat a bone be Israël, éyoñ be nga so Égypte.
- 11 A nga bo na, éyoñ beprêtre be kôlôya vôm a ne étyi (amu beprêtre bese be nga to be nga mane tune bibien, te fe ba'ale minsamba miap ;
- 12 a fulane fe Belévite be mbe beyia bia, bese, be ne na, Asaph, Héman, Jeduthun, a bone bap a bobenyañe bap, be maneya jaé nya ndomboo, be bili fe biwoé a memvet a bingombé mo, be nga tebe aku' atuel ya mfa'a jôp d'atôô, beprêtre ntet a mewôm mebaé be loñe' metoñ be tele fe nsamba wop) ;
- 13 a nga bo na, éyoñ beloñe metoñ a beyia bia be nga bo ane nsamba wua, tyiñ é bo ve jia éyoñ be nga kañe Jehova a ve nye akéva ; éyoñ be nga bete metyiñe mape yôp a fulane metoñ a biwoé a biôm be nga bôm, a kañe Jehova, be jô'ô na, Amu a ne mvaé ; amu mvame jé j'atabe nnôm éto ; éyoñ éte nda é nga jaé a nkut, é ne na, nda Jehova,
- 14 ajô te beprête be nji bo ngule ya beta tebe a bo ésaé amu nkut ôte : amu étôto'ô Jehova é nga jaé nda Zambe ne lut !

- 6 1 Eyoñ éte Salomon a nga kobô na, Jehova a nga jô na a ye tabe afipe dibi été.
- 2 Ve me lôñeya wo nda ya tabe, vôm w'aye tabe été nnôm éto.
- 3 Ane njô bôt a nga kôñelan asu dé, a botan ngum ésulan ôse ya Israël : a ngum ésulane ya Israël ôse ô nga tebe tetele.
- 4 Ane a nga jô na, Ebotan a Jehova, Zambe ya Israël, nyô a nga kobô David tate wom a anyu dé, a tôéya fe njôan ôte a mo mé, a jô na,
- 5 Ataté môs me nga soo bôte bam si ya Égypte, me nji top nlam meyoñe mese ya Israël été na, me lôñ nda, ane jôé dam d'aye bo été ; nalé fe me nji tope môte na a bo évete ya bôte bam Israël :
- 6 ve me tobeya Jérusalem na, jôé dam d'aye bo été, a me tobeya David a jôô bôte bam Israël.
- 7 Nde éfia é nga to nleme David tate wome na, a lôñe jôé Jehova, Zambe ya Israël, nda.
- 8 Ve Jehova a nga jô David tate wome na, Vôm éfia é nga to wo nleme na, w'aye lôñe jôé dam nda, ô nga bo mvaé vom éfia été é nga to wo nlem :
- 9 a kôsa bo nalé, w'aye ke lôñe nda éte ; ve mona fame wôé a ye so abume dôé, nnye a ye lôñe jôé dam nda éte.
- 10 Nde Jehova a maneya bo éfia a nga kobô ; amu ma me kôlôya si éto David tate wom, a ma fe me tabeya éto njôô ya Israël, aval ane Jehova a nga tiñeti, a me lôñeya jôé Jehova, Zambe ya Israël, nda éte.
- 11 Vôm ate me téléya fe éwolo, nje é bili élate ya Jehova été, a nga bo je a bone be Israël.

- 12 Ane a nga tebe asu autel Jehova mise me ngum ésulan ôse ya Israël, a same mo mé mfa'a ya yôp
- 13 (amu Salomon a nga mane bo ata'a mvot, e to nté menyî'i me mo metan, a ndam menyî'i me mo metan, a nté ya yôp menyî'i me mo mela, a mane télé de nsezañ ; ane a nga tebe de yôp, a kute fe meboñe si mise me ngum ésulan ôse ya Israël, a same mo mé mfa'a ya yôp) ;
- 14 ane a nga jô na, A Jehova, Zambe ya Israël, Zambe mfe a nji bo aval ane wo, to yôp été, to si nyô ; nyô a ba'ale élat a mvam mfa'a ya bebo bisaé bôé, ba b'awulu asu dôé a minlem miap mise ;
- 15 nyô fe a nga ba'ale jam ô nga tiñeti mbo ésaé wôé David tate wom : ya, ô nga kobô a anyu dôé, ô tôéya fe njôan ôte a wo wôé, ane e ne môse wu.
- 16 Ajô te éyoñe ji, A Jehova, Zambe ya Israël, ba'ale'e jam ô maneya tiñeti mbo ésaé wôé David tate wom, na, Môt a ye ke jembane wo mise mam, nyô a ye tabe éto njô ya Israël, nge bone bôé b'aye fombô mezene map, be wulu'u metiñe mam été ane ô nga wulu asu dam.
- 17 Ajô te éyoñe ji, A Jehova, Zambe ya Israël, éfia ô nga kobô mbo ésaé wôé David é bo' été.
- 18 Ve jame da, ye Zambe a ye fo'o tabe si nyô, ba be bôt ? tame yen, yôp ebien a yôpe ya meyôp e vo'o yiane wo ; ngumane ke nda me lôñeya nyô !
- 19 Ve a kôsa bo nalé, tame semé meye'elane me mbo ésaé wôé, a nja'ane wé, A Jehova Zambe wom, a vô'ôlô ñyôn a meye'elan mbo ésaé wôé a ye'elan asu dôé ;
- 20 nalé ate mise môé m'aye kuiban mfa'a ya nda nyô môse ba alu, mfa'a ya vôm nnye ô nga jô na, w'aye télé jôé dôé été ; a vô'ôlô fe meye'elan mbo ésaé wôé a ye ye'elan mfa'a ya vôme nyô.
- 21 O vô'ôlô fe minja'ane ya mbo ésaé wôé, a mi ya bôte bôé Israël, éyoñ b'aye ye'elan mfa'a ya vôme nyô : ya, tame wô'ô yôp été vôm w'atabe ; a éyoñ w'awôk ; ô jamé'é.
- 22 Nge môt a bo môt ba nye be to abé, a be tiñeti nye na a kala'ane minka, nnye fe a zu kalan asu autel wôé nda nyina été ;
- 23 wôna wô'ôk, ô to yôp été, a bo, a tyi'i bebo bisaé bôé mejô, ô ve mbia môt mekua, a zu zene jé nlô wé yôp ; ô kale' fe nyô a ne zôsô, a ve nye aval ane zôsô wé a né.
- 24 Nge bôte bôé Israël b'abôlan asu besiñe bap amu be boya wo abé, a be beta kôñelan a meme jôé dôé, a ye'elan a ja'é mam asu dôé nda nyina été ;
- 25 wôna wô'ôk, ô to yôp été, a jamé abé ya bôte bôé Israël, a beta zu be si ô nga ve be ba be beésa bap.
- 26 Eyoñ yôp d'adiban, mveñ te fe noñ, amu be boya wo abé ; nge b'aye'elan mfa'a ya vôme nyô, a meme jôé dôé, a kôñelan a li' abé dap, éyoñ w'andéñele be :
- 27 wôna wô'ôk, ô to yôp été, a jamé abé ya bebo bisaé bôé, a di ya bôte bôé Israël, éyoñ w'aye'ele be mbamba zen b'ayiane wulu ; a lôme fe mveñ si jôé, nje ô veyâ bôte bôé é bo ngape jap.
- 28 Nge mfumbale ya zaé a kui si, nge ébubua ôkon j'abo, nge mvielane bidi nge sun bi abo, nge bitandak nge bikukum ; nge na, besiñe bap b'adili be si ya minlam miap ; aval ébubua ôkon ese d'abo nge aval ôkon afe ese ;
- 29 avale meye'elan nge nja'an ese d'aye boban a môt éziñ, nge boban a bôte bôé Israël bese, ane môt ase a ye yem ébubua jame jé a jame ya ôlune dé, a same mo mé mfa'a ya nda nyô :
- 30 wôna wô'ôk, ô to vôm w'atabe yôp été, a jamé, a ve môt ase aval ane mezene mé mese me né, nnye ate w'ayem nlem (amu wo, wo étam, w'ayem minlem mi bone be bôt) ;

- 31 ndemben b'aye ko wo woñ, be wulu'u mezene môé été, nté ôse b'aye tabe si ô nga ve beésa bangan.
- 32 Nalé fe mfa'a ya mone biku, a nji bo môte ya bôte bôé Israël, éyoñ a ye so si é ne ôyap amu ajô ya beta jôé wôé, a wo wôé ô ne éwôlô, a wo wôé ô ne nsaman ; éyoñ b'aye so a ye'elan mfa'a ya nda nyô :
- 33 wôna wô'ôk, ô to yôp été, vôm ô to éto jôé, a bo jam ese mone bikul ate a ye'elane wo ; ndemben meyoñe mese ya si nyô m'aye yeme jôé dôé, a ko wo woñ, avale fe ane bôte bôé Israël b'ako, me yeme fe na, nda me maneya lôñe nyô j'ayôbane jôé dôé.
- 34 Nge bôte bôé b'ake wosane besiñe bap, zen ése w'aye lôme be, a b'aye'elane wo mfa'a ya nlame wu ô nga top, a mfa'a ya nda me lôñeya jôé dôé ;
- 35 wôna wô'ô meye'elane map a nja'ane wop, ô to yôp été, a kale ajô dap.
- 36 Nge b'abo wo abé (amu môt a ne te bo abé a ne momo), a w'ayaa be, a ve be mo besiñe bap, mbe b'aye ke be minkôm si é ne ôyap nge bebe ;
- 37 a kôsa bo nalé, nge b'aye beta simesan, be to si ya be nga ke be minkôm, a kôñelan, a ja'é wo mam, si ya ba be nga ke be minkôm, a jô na, bi maneya kop, bi maneya bo ékotekot, a bi boya abé ;
- 38 nge b'aye bulane be wo a minlem miap mise a minsisime miap mise si ya ba be nga ke be minkôm, vôm be nga ke be minkôm, a ye'elan mfa'a ya si jap, nje ô nga ve beésa bap, a mfa'a ya nlam ô nga top, a mfa'a ya nda me maneya lôñe jôé dôé :
- 39 wôna wô'ô meye'elane map a minja'ane miap, ô to yôp été, vôm ô to éto w'atabe, a kale ajô dap, a jamé bôte bôé be maneya bo wo abé.
- 40 Eyoñe ji, A Zambe wom, m'aye'elane wo na, mise môé me kuiba'an, a melo môé me baba'an, mfa'a ya meye'elane m'abobane vôme nyô.
- 41 Ajô te éyoñe ji, A Jehova Zambe, kôlô'ô si, ô ke éto jôé ya wo'an, womien, a éwolo ya ngule jôé : A Jehova Zambe, beprêtre bôé be jaléba'an a ngômesane ya nyian, a mbamba be bôte bôé be va'a mvaé été.
- 42 A Jehova Zambe, te kôñelan asu ya môte wôé a ne ñwo'an mbon : simesa'ane mame ya mvame jôé be David mbo ésaé wôé.
- 7** 1 Nde éyoñ Salomon a nga mane ye'elan, nduan é nga sis é so'o yôp, a di'i mvean b'adi'i nduan a biôm b'atyik ; a étôto'o Jehova é nga jaé nda ne lut !
- 2 Nalé beprêtre be nji bo ngule ya nyin nda Jehova été, amu étôto'o Jehova é nga jaé nda Jehova.
- 3 Ane bone be Israël bese be nga to be fombô'ô, éyoñ nduan é nga sis, a étôto'o Jehova é nga zu tabe nda ; ane be nga kumbu, mesu map me butu si vôm be nga tele nseñe meko'o yôp, a kañ, a ve Jehova akéva, be jô'ô na, Amu a ne mvaé ; amu mvame jé j'atabe nnôm éto.
- 4 Eyoñ éte njô bôt ba be bôte bese be nga tyi'i biôm asu Jehova.
- 5 Ane Salomon njô bôt a nga tyi'i biôm, bi to na, beyôm binyaka betoyini mewôm mebaé a bebaé, a mintômba betoyini ntet a mewôm mebaé. Nalé ate njô bôt ba be bôte bese be nga télé nda Zambe ngum ntelane ya ve je Zambe.
- 6 Beprêtre be nga tebe, aval ane bito biap bi né ; nalé fe Belévite be bili biôme ya bôme bia bi Jehova, mbie David njô bôt a nga bo mfa'a ya ve Jehova akéva (amu mvame jé j'atabe nnôm éto), éyoñ David a nga bo a se'e Zambe a mboane wop : ane beprêtre be nga loñe metoñ ôsu viap ; a Israël ase a nga tebe tetele.
- 7 Nalé fe na Salomon a nga télé ézezañe ya nseñ ô nga to asu nda Jehova étyi ; amu vôm ate a nga bo a tyi'i mimvean b'adi'i nduan, a avoñe ya mimvean ya

- bo mvoé, amu autel mvot Salomon a nga bo a nji bo ngule ya nyoñe mimvean b'adi'i nduan, a mvean avut, avoñ.
- 8 Nalé Salomon a nga ba'ale fête melu mete tañe melu zañbwa, ba Israël ase nsamba wé, étua beta ésulan, ataté anyine Hamath akui ôtôn Égypte.
- 9 Môse mwomô be nga bo nya ésulane : amu be nga ba'ale ésulane ya ngum ntelane ya ve autel be Zambe tañe melu zañbwa, a fête fe melu zañbwa.
- 10 Ngone zañbwale, éyoñ ngon é nto melu mewôm mebaé a mela, a nga suu bôt be ke menda bindelé map, be to mevak a wô'ô minlem mvaé amu mvaé Jehova a nga liti David, a Salomon, a Israël bôte bé.
- 11 Nalé Salomon a nga sondô nda Jehova, a nda njô bôt : a jam ese e nga kui nleme Salomon été na, a ye bo de nda Jehova, a nda jé émien, a nga bo de nya mboane.
- 12 Ane Jehova a nga yené be Salomon alu, a jô nye na, Me wô'ôya meye'elane môé, a me tobeya vôme nyô mfa'a wom mamien a bo nda b'aty'i biôm.
- 13 Nge m'aye dipe yôp, mveñ te fe noñ, nge na, nge m'aye tindi bitandak bi ja'a si, nge na, nge m'aye lôm ébubua ôkon bôte bam été ;
- 14 nge bôte bam, ba b'ayôbane jôé dam, b'aye je'ebe minleme si, a ye'elan, a jeñ asu dam, a kôñelan mfa'a ya mbia mezene map ; wôna m'aye wôk, me to yôp été, a m'aye jamé abé dap, a saé si jap.
- 15 Eyoñe ji mise mam m'aye bo nkuian, a melo mam m'aye bo mbaan, mfa'a ye meye'elan m'aye bobane vôme nyô.
- 16 Amu éyoñe ji me tobeya nda nyô a télé je étyi na, jôé dam daye bo vôm ate nnôm éto ; a mise mam a nleme wom bi aye tabe vôm ate melu mese.
- 17 Mfa'a wôé, nge w'aye wulu asu dam aval ane David éso wôé a nga wulu, a bo aval ane mam mese me tiñetiya wo me né, a ba'ale fe memvinda mam a minjôane miam ;
- 18 éyoñ éte m'aye yemete éto njôô ya ayoñe dôé, aval ane me nga tiñeti David éso wôé, a jô na, Môt a ye ke jembane wo mfa'a ya bo njôô Israël été.
- 19 Ve nge mi aye kôñelan, a jô'é memvianda mam a metiñe mam me nga télé asu denan, a ke mi abo bezambe befe bisaé, a kañe be ;
- 20 éyoñ éte m'aye lalé be a mindi mise si jam me veyá be ; a nda nyô, me teléya je étyi amu jôé dam, m'aye wua je fé é vase me mis, a m'aye bo je nkana a éfia b'atô meyoñe mese été.
- 21 A nda nyô, é ne mbetane yôp ana, mô't ase a lôte je a ye semé, a jô na, Amu jé Jehova a boya si nyina avale di, a nda nyô ?
- 22 Wôna b'aye yalane na, Amu be nga jô'é Jehova, Zambe ya beésa bap, nyô a nga soo be si ya Égypte, a bi bezambe befe, a kañe be, a bo be bisaé : jam ete nde a zuya be de abé se di.
- 8** 1 A nga bo na, éyoñ mimbu mewôm mebaé mi nga lô't, mmie mite Salomon a nga lôñ nda Jehova, a nda jé émien,
- 2 wôna minlam Hiram a nga ve Salomon, Salomon a nga lôñe mie, a tindi bone be Israël na, be tabe été.
- 3 Ane Salomon a nga ke Hamth-Tsoba, a dañe nye.
- 4 Ane a nga lôñe Thadmor fé été, a minlame ya abemen mise, mmie a nga lôñe Hamath.
- 5 A nga lôñe fe Beth-Horon ya akôé, Beth-Horon ya nké, mi to minlam mi ne nlôñan alem, mi bili mekak, a beta mimbé, a mimfeta'a ;
- 6 nalé fe Baalath, a minlame ya abemen mise Salomon a nga bili, a minlam mise mfa'a ya bewagon bé ya bita, a minlam mfa'a ya bôt b'awulu bikabela yôp, a jôm ése Salomon a nga kômbô lôñe Jérusalem a yen mvaé été, a Liban, a si se a nga jôô.

- 7 Mfa'a ya bôte bese be nga bu'u Behéthien, a Beamoréen, a Bephérézien, a Behévien, a Bejébusien, ba be nji bo bôte ya Israël ;
 - 8 mfa'a ya bone bap be nga li'i be mvus si éte, ba bone be Israël be nji wôé, mbe bete Salomon a nga nyoñ nsamba ya bo ésaé belo be be azukui môse wu.
 - 9 Ve mfa'a ya bone be Israël, Salomon a nji télé be bebo bisaé mfa'a ya ésaé jé ; ve be nga to bôte ya mewosan, a bôte ya ôsu ya bivete bié, a bejôô ya bewagon bé ya bita a bôte bé b'awulu bikabela yôp.
 - 10 Balé bete be mbe bivete ya ôsu be Salomon njô bôt, bôte mintete mibaé a mewôm metan, be nga bo be jô'ô bôt.
 - 11 Ane Salomon a nga soo ngone Pharaon mfa' é nga to nname David a zu je nda a nga lôñe je ; amu a nga jô na, Minga wom a ye ke tabe nda David njô bôte ya Israël, amu mevôm me ne étyi, vôm éwolo Jehova é kuiya.
 - 12 Eyoñ éte Salomon a nga tyi'i Jehova mimvean b'adi'i nduan autel Jehova yôp, nyô a nga lôñ asu mbala'a si,
 - 13 aval ane atiñe ya môs ôse e né, be tyi'i mie aval ane Moïse a nga tiñeti, melu ya besabbat, a meté bengon, a befête be ne mintiñetan, ngum mbu biyoñe bila, melu fête ya fembé é ne te mvusan, a fête ya besondô, a fête ya bibem.
 - 14 Ane a nga télé minsamba ya beprêtre mfa'a ya ésaé jap, a Belévite mfa'a ya bito biap, aval ane njôane David ésa wé ô mbe, be kañ, a bo ésaé asu beprêtre, aval ane atiñe ya môs ôse e né ; beba'ale mimbé be to fe beta mbé ase aval ane minsamba miap mi né : amu nalé David môte ya Zambe a nga tiñeti.
 - 15 Be nji li'i ntiñetan njô bôt a nga tiñeti beprêtre a Belévite mfa'a ya jam éziñ, nge mfa'a ya akum.
 - 16 Nde ésaé Salomon ése é nga kômban akekui môs be nga bô'ô nda Jehova, akui fe é nga man. Nalé ate nda Jehova é nga sondôban.
 - 17 Eyoñ éte Salomon a nga ke Etsjon-Guéber, a ke fe Éloth, mfa'a ya nsa'a mañ si ya Édom.
 - 18 Ane Huram a nga lôme nye bemiel, bebo bisaé bé be ke liti be, a lôme fe bebo bisaé b'ayeme mañ ; nde ba be bebo bisaé be Salomon be nga ke Ophir, a soo vôm ate betalent be or mintete minyin a mewôm metan, a zu be be Salomon njô bôt.
-
- 9 1 Eyoñ njô bôta minga ya Séba a nga wo'ôtane duma ya Salomon, ane a nga zu ve'ele Salomon a minsili mi ne ayaé Jérusalem, a bili jama nsamba bôt, a bechameau be be'e bityita'a ya mbamba menyum, a étua abui or, a meko'o me ne édima : éyoñ a nga kui be Salomon, a nga laane nye mam mese me nga to nye nlem.
 - 2 Ane Salomon a nga yalane nye minsili mié mise ; te ke jam e mbe Salomon nsolan a nga bo te kate nye de.
 - 3 Eyoñ njô bôta minga ya Séba a nga mane yen ñyemane Salomon, a nda a nga lôñ,
 - 4 a bidi ya tawôlô wé, a ntabane bito bebo bisaé bé be nga tabe, a mboan ésaé ya bôt be nga bo nye ésaé nda jé, a mengômesane map, a bebi bilaé bé fe, a mengômesane map, a zen a nga bo a bete'e je nda Jehova ; fe' é nji fe beta bo nye nlem.
 - 5 Ane a nga jô njô bôte na, Foé ya mimboane miôé a ñyemane wôé me nga wô'ô me to si jam é mbe nya foéé.
 - 6 A kôsa bo nalé, me nga bo te buni mejô map, akekui me zuya, a mise mam me maneya yen ; ô lô, nde be nji kate me to étune ya anene ya ñyemane wôé : w'adañe duma me nga wô'ôtan.
 - 7 Bôte bôé be yeneya ma'a, a bebo bisaé bôé ba be yeneya fe ma'a, b'atebe asu dôé melu mese, a wô'ô ñyemane mame wôé.

- 8 Ebotan a Jehova Zambe wôé, nnye a nga yene wo mvaé, a télé wo éto njôô jé, ô bo njôôt mfa'a ya Jehova Zambe wôé : amu Zambe wôé a nga nye'e Israël na, a télé be nnôm éto, ajô te a nga télé wo njôôt be be, ô bo nya ntyi'an mejôô a zôsô.
- 9 Ane a nga ve njôôt betalant be or ntet a mewôm mebaé, a étua abui bityita'a ya mbamba menyum, a meko'o me ne édima : nalé fe avale bityita'a ete e nji fe beta bo ane bi njôôt bôta minga ya Séba a nga ve Salomon njôôt.
- 10 Nalé fe bebo bisaé be Hiram, a bebo bisaé be Salomon, ba be nga soo or Ophir, be nga soo bilé bi sandal a meko'o me ne édima.
- 11 Ane njôôt a nga bo bilé bi sandal bite bikôndôô bi ave nda Jehova abeñ, a bi ya nda njôôt, nalé fe memvet a bingombé mfa'a ya beyia bia : avale bilé ete e nji ke tame yené si ya Juda.
- 12 Ane Salomon njôôt a nga ve njôôt bôta minga ya Séba mam mese a nga kômbô, jôm ése a nga ja'é, te lañe biôm a nga zu ve njôôt. Nalé ate a nga bulan, a ke si jé, ba be bebo bisaé bé.
- 13 Abim adite ya or a nga bo a za'a be Salomon mbu wua e mbe betalant ya or mintete misaman mewôm mesam a besaman,
- 14 te lañe nyô bekuan abom ba be bekuane biôm be nga zu nye : nalé fe bejôôt bôte bese ya Arabie a bejôôt ya si éte be nga zu Salomon or ba argent.
- 15 Ane Salomon njôôt a nga bo beta bibene ya mbiban or mintete mibaé ; besicle ya mbiban or mintete misaman be kele' ébene jia.
- 16 Ane a nga bo fe bibene bife ya mbiban or mintete mila ; besicle be or mintete mila be kele' ébene jia : ane njôôt a nga futi bie nda ya afane Liban été.
- 17 Nalé fe njôôt a nga bo beta éto njôôt a mimbañ, a yañe je a nya or.
- 18 Eto njôôt éte é nga bili abete ya ke éte metele mebo mesaman, é bili fe étélé mebo ya or, mbie bi mbe nlatan a éto njôôt, mo me nga to vôme ya éto ébien mefefe mebaé, a beñbweñbwem bebaé be nga tele mfôme mo mete.
- 19 Beñbweñbwem awôm a bebaé be nga tele fe vom ate metele mebo mete mesamane yôp mfa'a wua a mfa'a mbok : aval ete e nji boban ayoñ éziñ afe.
- 20 Biôm bise Salomon njôôt a nga bo a nya'a bie bi mbe or, a bisua bise ya nda ya afane Liban bi mbe nya or : be nji ke lañe na argent a ne jôm melu me Salomon.
- 21 Amu njôôt a nga bili bemiel be nga bo be kele' Tarsis nsamba bebo bisaé be Hiram ; mimbu mila mise bemiele be Tarsis be nga zu azu da, be za'a or, a argent, a mimbañ, a bekoé, a beta be anon.
- 22 Nalé ate Salomon njôôt a nga dañe bejôôt bôte bese ya si nyô akum a ñyemane mam.
- 23 Ane bejôôt bôte bese ya si nyô be nga kômbô tabe vôm Salomon a nga to, a wôô ñyemane mame wé, ñwô Zambe a nga futi nlem wé.
- 24 Ane be nga zu biôm, môat ase a za'a biôm bi mbe nye ntiñetan, biôm bi argent, a biôm bi or, a mengômesan, a mengômesane bityé, a bityita'a ya mbamba menyum, a bikabela, a bemulet, ngume tañ mbu ôse.
- 25 Salomon a nga bili bone bitune menda ya ba'ale bikabela a bewagon ya bita betoyini benyin, a bôt b'awulu bikabela yôp betoyini awôm a bebaé, mbe a nga kap minlame ya mi aba'ale bewagon ya bita, a be njôôt Jérusalem.
- 26 Ane a nga jôôt bejôôt bôte bese ataté Osôé akekui ja'ane si ya Bephilistin, akui fe éwom Égypte.
- 27 Njôôt a nga bo argent a bo abui Jérusalem aval ane mekok, a bo fe bilé bi cédre bi bo abui aval ane bilé bi sycomore bi ne nje'ese.
- 28 Be nga zu Salomon bikabela bi so' Égypte, bi so'o fe mesi mese.

- 29 Mimboane mivo’o Salomon a nga bo, atata’a a asu’ulan, ye mi nji bo ntilane kalata nkañetane mam Nathan nkulu mejô a nga tili, a nkulane mejô ya Achija môte ya Silo, mam Jéedo ñyene mam a nga yen ajô Jéroboam mone Nebath ?
- 30 Salomon a nga jôô Israël ase Jérusalem mimbu mewôm menyin.
- 31 Ane Salomon a nga bômbô vôm beésa bé be bô, a jambane soñ nlame David ésa wé : a Roboam mone wé a nga jôô éto jé.

- 10** 1 Ane Roboam a nga ke Sichem ; amu bôte bese ya Israël be nga zu Sichem na be télé nye njô bôt.
- 2 A nga bo na, éyoñ Jéroboam mone Nebath a nga wôô jam ete (amu a mbe Égypte, vôm a nga mate asu Salomon njô bôt) éyoñ éte Jéroboam a nga bulan, a so’ Égypte.
- 3 Nde be nga bañete nye ; ane Jéroboam ba Israël ase be nga zu, ane be nga kobô Roboam, a jô na,
- 4 Eso a nga bo mbe’e wongan adit : ajô te éyoñe ji, tame bo mbia ésaé ya éso, a adit mbe’e a nga beté bia, éveves, wôna bi aye bo wo ésaé.
- 5 Ane a nga jô be na, Beta’a zuane be ma melu mela. Nalé bôt be nga ke.
- 6 Ane Roboam njô bôt a nga bôndé fe’e be minnôm mi bôt, mi mi nga tebe asu Salomon ésa wé éyoñ éte a ngenan a vee, a jô na, Za fe’e mi ave ma ane m’aye yalane bôte bete ?
- 7 Ane be nga kobô nye, a jô na, Nge w’aye mvamane bôte bete, a bo be mam b’ayen mvaé, a kobô be mbamba mejô, wôna b’aye bo bebo bisaé bôé nnôm éto.
- 8 Ve a nga li’i fe’e minnôm mi bôt mi nga bôndé nye, a viane bôndé fe’e be bendôman be nga tebe asu dé, ba be be be nga to ôkala via.
- 9 Ane a nga jô be na, Za fe’e mi ave ma, ane bi aye yalane bôte bete, be maneya kôbo me na, Bo’o mbe’e éso a nga beté bia éveves ?
- 10 Ane bendôman ba be be be nga to ôkala via be nga kobô nye, a jô na, Avale di nde w’aye jô bôte bete be nga kobô wo na, Eso a nga bo mbe’e wongan adit, ve wo, bo’o bia wô éveves ; avale di nde w’aye jô be, na, Ngas ônyu jam é ne anen a dañ angeteñe tate.
- 11 Eyoñe ji, vôm ésa wom a nga beté mia adit mbe’e, ma m’aye kôôlane mia mbe’e : ésa wom a nga bôme mia a minkasa, ve ma m’aye bôme mia a alé.
- 12 Nalé ate Jéroboam ba be bôte bese be nga zu be Roboam môse lale, aval ane njô bôt a nga jô, na, Beta’a zuane be ma môse lale.
- 13 Ane njô bôt a nga yalane be ayok ; Ane Roboam njô bôt a nga li’i fe’e ya minnôm mi bôt ;
- 14 a kobô be a fe’e bendôman, a jô na, Esa wom a nga bo mbe’e wônan adit, ve ma m’aye kôôlane wô : ésa wom a nga bôme mia a minkasa, ve ma m’aye bôme mia a alé.
- 15 Nalé ate njô bôt a nga bo te wôô bôt ; amu Zambe a nga bo jam ete na, Jehova a ye yemete njôane wé, ñwô a nga kobô Jéroboam mone Nebath a anyu Achija môte ya Silo.
- 16 Eyoñ bôte bese ya Israël be nga yene na, njô bôt a nji vôôlô be, bôt be nga yalan njô bôt, a jô na, Bi ne za jômô be David ? nalé fe bi nji bo ngap be mon Isaï : A Israël, mia môt ase, kelane menda bindelé menan : A David, ba’ale’e nda jôé womien. Nalé ate bôte bese ya Israël be nga kôlô a ke menda bindelé map.
- 17 Ve mfa’a ya bone be Israël be nga to minlame ya Juda, Roboam nnye a nga jôô be.
- 18 Eyoñ éte Roboam njô bôt a nga lôme Hadoram, nnye a mbe njôô ya bôt be nga bo ésaé belo, ane bone be Israël be nga lume nye mekok a wôé nye. Ane

Roboam njô bôt a nga ji' a bete wagon wé ya bita yôpe na, a ke mbil mfa'a ya Jérusalem.

19 Nalé ate Israël a nga kôlô si a ben jôane ya nda bôte David azukui môse wu.

11 1 Eyoñ Roboam a nga mane suane Jérusalem, a nga sulan nda bôte Juda a nyô Benjamin, mintobane mi bôt betoyini ntet a mewôm mwom, mi mbe bôte ya mewosan, be wosa'an Israël, ane b'aye beta bulan njôane bôt be Roboam.

2 Ve ajô Jehova e nga zu be Schemaeja môte ya Zambe, na,

3 Kobôô Roboam mone Salomon, njô bôte ya Juda, a kobô fe bôte bese ya Israël be to Juda a Benjamin, na,

4 Avale di nde Jehova a jô, na, Te betan, nge ke wosane bobenyoñe benan : môt ase a bula'an nda jé ; amu jame di d'aso be ma. Nalé be nga vô'ôlô mejô me Jehova, a bulan nkean be nga ye ke wosane Jérôboam.

5 Ane Roboam a nga tabe Jérusalem, a lôñe minlame ya ba'ale si mfa'a ya Juda.

6 A nga lôñe Bethléhem, a Étham, a Tekoa,

7 a Beth-Tsur, a Soco, a Adullam,

8 a Gath, a Maréscha, a Ziph,

9 a Adoraïm, a Lakis, a Azéka,

10 a Tsorea, a Ajalon, a Hébron, minlam mi ne Juda a Benjamin, minlam mi ne lôñan alem.

11 Ane a nga lôñ alem mevôm me ne ngu, a télé bivete mewosan été, a naane bidi, a mbon a vin été.

12 A nga futi biben a mekoñ minlam mise, a bo mie étua ngu. Nalé Juda a Benjamin be nga bo jôme jé.

13 Ane beprêtre a Belévite be nga to vôm ase Israël été be nga ke be nye be so'o biwome biap bise.

14 Amu Belévite be nga li'i male map a mengap me si map, a ke Juda a Jérusalem : amu Jérôboam ba be bone bé be nga vaa be, be bo te beta bo ésaé prêtre be Jehova ;

15 ane émien a nga viane télé beprêtre ya ba'ale bito ya bikôndôô yôp, a beyôm bikela, a bone binyaka a nga bo.

16 Nalé fe ba be nga télé minlem miape na b'aye jeñe Jehova, Zambe ya Israël, be nga tôñe be, be so'o meyoñe mese ya Israël, be kele' Jérusalem na, be tyi'i Jehova, Zambe ya beésa bap, biôm.

17 Nalé be nga ve njôane ya Juda ngu, a ve fe Roboam mone Salomon ngu, tañe mimbu mila ; amu be nga wulu zene ya David a Salomon tañe mimbu mila.

18 Ane Roboam a nga lu'u minga, Mahalath ngone Jerimoth mone David, a ngon Abichaïl ngon Éliab mon Isai ;

19 nnye ate a nga biaé nye bo be fam : Jeusch, a Schemaria, a Zaham.

20 Mvuse jé a nga nyoñe fe Maaca ngon Absalom ; nnye ke a nga biaé nye Abija, a Attaï, a Ziza, a Schelomith.

21 Ane Roboam a nga nye'e Maaca ngon Absalom a dañe nye'an a nga nye'e binga bé bese a binga ba be be be mbe te nya nlu'ane (amu a nga lu'u binga awôm a mwom a ba ba be be be mbe te nya nlu'ane mewôm mesaman, a biaé bo be fam mewôm mebaé a mwom a bengone mewôm mesaman).

22 Ane Roboam a nga télé Abija mone Maaca a bo môte ya ôsu, a bo évet be bobenyañe bé ; amu nleme wé ô nga to na, a ye télé nye njô bôt.

23 Ane a nga bo fek, a miase bo be fam bé bese nlam ôse ô ne nlôñan ôlem mesi mese ya Juda a Benjamin été : a ve be bidi abui abui. Ane a nga jeñe fe be binga abui.

- 12** 1 A nga bo na, éyoñ njôane Roboam ô maneya yem, a émien a boya ngu, a nga jô'é metiñe me Jehova, ba Israël ase.
- 2 A nga bo na, mbu tane Roboam njô bôt a nga jôô, ñwô Schischak njô bôte ya Égypte a nga zu wosane Jérusalem, amu be maneya tyam metiñ be Jehova,
- 3 a bili bewagon ya bita toyini wua mintete mibaé, a bôt b'awulu bikabela yôp betoyini mewôm mesaman. Bôt be nga tôñe nye be so' Égypte be mbe te ke alañé : Belibyen, Besukkien, a Beéthiopien.
- 4 Ane a nga nyoñe minlam mi ne nlôñan alem, mi mi ya Juda, a kui fe Jérusalem.
- 5 Nde Schemeaja nkulu mejô a nga ke be Roboam, a be bivete ya Juda, be maneya sulane Jérusalem amu ajô Schischak, a jô be na, Avale di nde Jehova a jô, na, Mi li'iya ma, ajô te ma fe me li'iya mia mo me Schischak.
- 6 Eyoñ éte bivete ya Israël ba be njô bôt be nga je'ebe minleme si : ane be nga jô na, Jehova a ne zôsô.
- 7 Eyoñ Jehova a nga yene na be nga je'ebe minleme si, ajô Jehova e nga zu be Schemaeja, na, Be maneya je'ebe minlime si : m'aye jiane be ; ve m'aye ve be abime nyian éziñ, a ayaa dam d'aye bo te sôébane Jérusalem yôp a wo ya Schischak.
- 8 A kôsa bo nalé b'aye bo bebo bisaé bé, nde te b'aye yem ésaé jam, a ésaé meyoñe ya mesi mesi.
- 9 Nalé Chischak njô bôte ya Égypte a nga kui bita Jérusalem, ane a nga nyoñ akume ya nda Jehova, a akume ya nda njô bôt ; a nga mane nyoñ ese ; a nga nyoñe fe bibene bi or Salomon a nga bo.
- 10 Ane Roboam njô bôt a nga bo bibene bi mvot éjiane ya été, a ve bie mo bivete ya nsamba bezimbe, bi nga bo bi nonô' mbé nda njô bôt.
- 11 Nde e mbe na, éyoñ ése njô bôt a nga nyin nda Jehova, bezimbi be nga zu a be'e bie, a beta fe bulane bie étun nda bezimbi.
- 12 Nde éyoñ a nga je'ebe nleme si, ayaa Jehova e nga kôlô be nye, e bo te fe beta jiane nye ne meñ ! nalé fe mbamba be mam me éziñ me nga yené Juda été.
- 13 Nalé Roboam njô bôt a nga yem ngu Jérusalem, a jôô bôt : amu Roboam a nga to mimbu mewôm menyin a wua éyon a nga taté jôô, ane a nga jôô bôt mimbu awôm a zañbwa Jérusalem, nlam Jehova a nga top meyoñe mese ya Israël été na, a futi jôé dé wôé : nyia wé a mbe jôé na Naama ngon Ammonite.
- 14 Ane a nga bo mam me ne abé, amu a nji ve nleme wé na, a jeñe Jehova.
- 15 Mimboan Roboam a nga bo, atata'a a su'ulan, ye mi nji bo ntilane bekalate ya nkañetane mam Schemaeja nkulu mejô a nga tili, a Iddo ñyene mam, aval ane bindan bi wôô tiliban ? Ane bita bi nga bo bi boba'an melu mese zañe Roboam ba Jérôboam.
- 16 Ane Roboam a nga bômbô vôm beésa bé be bô, a jambane soñ nlame David : ane Abija mon wé a nga jôô éto jé.

- 13** 1 Mbu awôm a mwomô njô bôt Jérôboam a nga jôô, ñwô Abija a nga taté jôô Juda.
- 2 A nga jôô bôt mimbu mila Jérusalem ; a nyia wé a mbe jôé na Micaja ngon Uriel, môte ya Guibea. Ane bita bi nga bo zañ Abija ba Jérôboam.
- 3 Abija a nga latane bita a bili nsamba biwôlô bi bôte ya mewosan, mintobane mi bôt betoyini mintete minyin : a Jérôboam a nga kôm bité ya wosane nye a bili mintobane mi bôt betoyini mintete mwom, be to biwôlô bi bôte ya ayok.
- 4 Ane Abija a nga tebe nkôle Tsemaraïm yôp, ñwô ô ne si minkôle ya Éphraïm, a jô na, A Jérôboam a Israël ase, vô'ôla'ane ma :
- 5 Ye mi nji yiane yeme na, Jehova, Zambe ya Israël, a nga ve David njôane ya jôô Israël nnôm éto, a ve émiene wô ba be bone bé a élat nku ?

- 6 Ve Jéroboam mone Nebath, mbo ésaé Salomon mone David, a nga kôlô si, a ben njôan ésa wé.
- 7 Ane bemomo be bôt be nga sulane be nye, mbia be bôt, mbe be nga yemete bebiene na be wosane Roboam mone Salomon, éyoñ éte Roboam a ngenan mongô a nlem nte'an, te ngule ya tebe be ngame yat.
- 8 Nde éyoñe ji mi ave'e na, mi ne jibi tebe njôane Jehova ô ne mo me bone be David éte ngame yat ; mi ne jama bôt, a bone binyaka ya or Jéroboam a nga bo na be bo mia bezambe, be ne be mia.
- 9 Ke mi titaneya beprêtre be Jehova, bone be Aaron, a Belévite, a mi maneya bo beprêtre aval ane bôte ya mesi mefe b'abo ? nalé ate bôte bese mô't a zu télé émien étyi be Zambe, a bili étoñ nnôm ényaka a beyôm mintômba zañbwa, nnye ate a ne ngule ya bo prêtre ya ba be nji bo bezambe.
- 10 Ve mfa'a wongan, Jehova a ne Zambe wongan, a bi nji jô'é nye ; a bi bili beprêtre b'abo Jehova ésaé, bone be Aaron, a Belévite be to ésaé jap :
- 11 mbe bete b'adi'i Jehova mimvean b'adi'i nduan a ôzeze' éncens tyé ése a ngô'é ése : b'ata'a fe fembé ya nlitan mfubane tawôlô yôp ; a ébi bifufupe ya or a belampe ya éte, mfa'a ya yôñ ngô'é ése : amu bi aba'ale mam Jehova Zambe wongan a nga tiñeti ; ve mia mi jô'éya nye.
- 12 Tama yenan, Zambe a ne be bia asuzo'o bita, a beprêtre bé be bili metoñe ya loñe beta tyiñe ya wosane mia. A bone be Israël, te wosane Jehova, Zambe ya beéso benan ; amu jame denan d'aye ke ke ôsu.
- 13 Ve Jéroboam a nga lôm nsom ô ke kotane be mvus : nalé be to Juda ôsu, a nsom ô to be mvus.
- 14 Eyoñ bôte ya Juda be nga fombô mvus, a teme na, bita bi nto be ôsu a mvus ; ane be nga loene Jehova, beprêtre ke be loñe' metoñ.
- 15 Eyoñ éte bôte ya Juda be nga bete metyiñe yôp : nde a nga bo na, éyoñ bôte ya Juda be nga bete metyiñe yop, Zambe a nga bôé Jéroboam ba Israël ase asu Abija ba Juda.
- 16 Ane bone be Israël be nga mate asu Juda ; a Zambe a nga ve be mo map.
- 17 Nde Abija ba be bôte bé be nga wôé be beta ñwôan : ajô te mintobane mi bôte ya Israël mi nga ku mimbim betoyini mintete mitan.
- 18 Nalé ate bone be Israël be nga silibane si éyoñ éte, a bone be Juda be nga dañ, amu be nga to Jehova, Zambe ya beésa bap, mebun.
- 19 Ane Abija a nga ke a tône Jéroboam, a wôlé nye minlam, Béthel a minlame ya éte, a Jeschana a minlame ya éte, a Éphron a minlame ya éte.
- 20 Nalé fe Jéroboam a nji fe beta bo ngu melu Abija a nga to : ane Jehova a nga bibi nye, nye ve wu.
- 21 Ve Abija a nga nenenen, a lu'u binga awôm a benyin, a biaé bo be fam mewôm mebaé a bebaé, a bo be binga awôm a besaman.
- 22 Mimboane mivo' Abija a nga bo, a mezene mé, a mam a nga jô, bi ne ntilane kalata mfasane mame ya nkul mejô Iddo.
- 14** 1 Nalé Abija a nga bômbô vôm beésa bé be bô, ane be nga jame nye soñ nlame David ; a Asa mone wé a nga jôô éto jé. Melu a nga to si é nga to ne mieññ tañe mambu awôm.
- 2 Ane Asa a nga bo mam me ne mvaé a zôsô mise me Jehova Zambe wé :
- 3 amu a nga vaa beautil ya meyoñe mefe, a bito ya bikôndô'ô yôp, a tyam mekôn, a ba'é Beashera,
- 4 a ve Juda atiñe na, be jeñe Jehova, Zambe ya beésa bap, a be bo metiñ a mam be nga tiñeti be.
- 5 A nga vaa fe bito ya bikôndô'ô yôp a bengunemelane ya kañe jôp mfa'a ya minlam mise ya Juda : a si a nga jôô je é nga to ne mieññ asu dé.

- 6 Ane a nga lôñe minlam mi ne alem Juda ; amu si é nga to ne mieññ, nalé fe a nji bi bita mimbu mite, amu Jehova a nga mane ve nye awo'an.
- 7 Amu a nga jô Juda na, Ntama lôñane minlam mi, a bômane mie mekak, a bitune menda ya mombô meka'a yôp, a beta mimbé, a mimfeta'a ; si nyô é ngenane bia ôsu, amu bi jeñeya Jehova Zambe wongan ; bi jeñeya nye nnye fe a vey a bia awo'an mimfa'a mise. Nalé be nga lôñ a mam map me nga ke ôsu.
- 8 Asa a nga bili nsamba mewosan ô be'e beta biben a mekoñ, be so'o Juda bôte betoyini mintete mila ; a ba be nge so Benjamin, be be'e biben a wua bilaé, bôte betoyini mintete mibaé a mewôm mvom : balé bete bese be nga to biwôlô bi bôte ya ayok.
- 9 Ane Zérach mon Éthiopien a nga zu wosane be a bili nsamba mewosan tañe bôt betoyini toyini, a bewagon ya bita mintete mila ; ane a nga zu akui Maréscha.
- 10 Eyoñ éte Asa a nga kôlô si a ke tôbane nye, ane be nga kôm bité mewosan mbi'ili ya Tsephata mfa'a ya Maréscha.
- 11 Ane Asa a nga loene Jehova Zambe wé, ajô na, A Jehova, môte ya volô zañe nyô a ne éwôlô a nyô a ne te ngu a ne momo, ve wo étam : volô'ô bia, A Jehova Zambe wongan ; amu bi to mebun ve be wo, a bi zuya wosane jama bôte nyô a jôé dôé. A Jehova, wo ô ne Zambe wongan ; te kañese na, mô a dañe wo ngu.
- 12 Ajô te Jehova a nga bôé Beéthiopien asu Asa, a asu Juda ; Beéthiopien ve tup.
- 13 Ane Asa ba be bôt be nga to nsamba wé be nga ke b'atitane be akui Guérar : ane Beéthiopien be nga wu aka'a abui be nto te fe ngule ya beta nyii bebien ; amu be nga jaaban asu Jehova, a asu nsamba mewosane wé ; a be nga be'e étua abui biôm be nga sa.
- 14 Ane be nga bôé minlam mise mi abômane Guérar ; amu woñe ya Jehova ô nga bi mie : ane be nga sa minlam mise ; amu biôme ya sa bi nga to mie abui.
- 15 Be nga tyame fe menda bindelé ya biyem, a ke mintômba abui, a bechameau, a bulane Jérusalem.

15 1 Ane Nsissime Zambe ô nga zu be Azaria mon Oded :

- 2 nde a nga kôlô si a ke tôban Asa, a jô nye na, Mi vô'ôlô'ô ma, A Asa, a mia Juda ase a Benjamin : Jehova a ne be mia, nté mi ne be nye ; nge mi ajeñe nye, mi aye yene nye ; ve nga mi aye jô'é nye, a ye fe jô'é mia.
- 3 Israël a nga tabe melu ayap te nya Zambee, te prêtre a ye'ele, te metiñ :
- 4 ve éyoñ be nga kôñelane be Jehova, Zambe ya Israël, nju'u wop été, a jeñe nye, be nga yene nye.
- 5 Melu mete mvo'é é nji bo be nyô a nga ke atan, nge be nyô a nga zu été, ve beta bindeñela'a be nga kui be bôte bese be nga to mesi mesi.
- 6 Be nga bôébane bifus, ayoñ e wosa'an ayoñ, nlam ô wosa'an nlam ; amu Zambe a nga ndeñele be a minju'u mise.
- 7 Ve mi bo'o ngu, mo menan me bo te tek ; amu ésaé jenan j'aye yene ma'an.
- 8 Eyoñ Asa a nga wô'ô mejô mete, a nkulane mejô ya Oded nkulu mejô, a nga bo ayo'o nlem, a vaa mbia be biôm si se ya Juda a Benjamin, nalé fe mfa'a minlam a nga nyoñe si minkôle ya Éphraïm ; ane a nga beta kôm autel Jehova, a nga to asu mbala'a si Jehova.
- 9 Ane a nga sulane bôte bese ya Juda a Benjamin, a ba be nga tabe be be be so' Éphraïm a Manassé, a ba b'aso Siméon : amu be nga ke ngame jé abui, be so' Israël, éyoñ be nga yene na, Jehova Zambe wé a to be nye.
- 10 Nalé be nga sulane vôme wua Jérusalem ngone lale, mbu awôm a tane Asa a nga jôô bôt.

- 11 Ane be nga tyi'i Jehova biôm môs ôte, mfa'a ya biôm be nga sa, beyôm binyaka mintete zañbwa a mintômba betoyini zañbwa.
 - 12 Ane be nga bo élate na, b'aye jeñe Jehova, Zambe ya beésa bap, a minlem miap mise a minsisime miap mise ;
 - 13 a na, bôte bese môt a ye bo te jeñe Jehova, Zambe ya Israël, b'aye wôé nye, to a ne tyôtyoé to anen, to fam to minga.
 - 14 Ane be nga tiñeti Jehova jam ete a tyiñe yôp, a miñyôtan, a tyiñe beta metoñ a benya metoñô.
 - 15 Juda ase a nga va'a ntiñetan ôte ; amu be maneya tiñeti a minlem miap mise, a jeñe nye a nkômbane wop ôse ; nde fe be nga yene nye : a Jehova a nga ve be awo'an mimfa'a mise.
 - 16 A nga vaa fe Maaca, nyia Asa njô bôt, éto njô bôta minga, amu a nga bo mbia ngunemelane ya bo Ashera, nalé Asa a nga ba'é ngunemelane jé, a tya'a je ndup, a di'i nje ôtôñe Cédrôn.
 - 17 Ve bito ya bikôndô'ô yô bi nji vas Israël été : a kôsa bo nalé, nlem Asa ô mbe nya mvo'é melu mese a nga to.
 - 18 A nga futi biôm ésa wé a nga ve Zambe, bi émien a nga ve Zambe, biôm bi argent, a or, a bisua, nda Zambe été.
 - 19 Nalé bita bi nji fe beta bo akekui mbu mewôm mela a tane Asa a nga jôô bôt.
-
- 16** 1 Mbu mewôm mela a samane Asa a nga jôô, ñwô Baescha njô bôte ya Israël a nga bet mfa'a ya ke wosane Juda, a lôñe Rama, nalé a ye bo te yebe na môt éziñ a kôlô be Asa njô bôte ya Juda, nge ke be nye.
 - 2 Eyoñ éte Asa a nga kuli argent a or atan, bi so' akume ya nda Jehova a di ya nda njô bôt, a lôme bie be Ben-Hadad njô bôt ya Syrie, a nga to Damas, a jô na,
 - 3 Elat é ne zañe bia wo, aval ane é nga to zañe ésa wom a éso wôé : tame yen me lômeya wa argent a or ; kele'e tyam élate jôé zañe mia Baescha njô bôte ya Israël, nde te a ye kôlô be ma.
 - 4 Ane Ben-Hadad a nga vô'ôlô Asa njô bôt, a lôm bivete ya minsamba mewosane mié bi wosane minlam ya Israël ; ane be nga bôé Ijjon, a Dan, a Abel-Maïm, a minlame ya abemen mise ya Nephthali.
 - 5 A nga bo na, éyoñ Baescha a nga wô'ôtane jam ete, a nga jô'é nlôñane Rama, a jô'é ésaé jé.
 - 6 Eyoñ éte Asa njô bôt a nga nyoñe Juda ase ; ane be nga be'e meko'o me Rama, a ke me, a biytimbi ya été, mbie Baescha a nga lôñe bie ; ane a nga lôñe bie Guéba a Mitspa.
 - 7 Melu mete Hanani ñyene mam a nga ke be Asa njô bôte ya Juda, a jô nye na, Amu ô nga tabe njô bôte ya Syrie mebun, a te tabe Jehova Zambe wôé mebun, ajô te nsamba mewosan njô bôte ya Syrie ô fameya mo môé.
 - 8 Ye Beéthiopien a Belibyen be nji bo beta nsamba, be bili bewagon ya bita a bôt b' awulu bikabela yô étua abui ? Ve a kôsa bo nalé, amu ô nga to mebun be Jehova, a nga ve be mo môé.
 - 9 Amu mise me Jehova m'ake m'awulu mimfa'a mise si nyô ése, zene ya liti na a ne ngu mfa'a ngame ya ba minlem miap mi ne nya zôsôô be nye. Vôm ate ô boya akut ; amu ataté éyoñe ji, w'aye bi mewosan.
 - 10 Eyoñ éte Asa a nga yaa ñyene mam, a futi nye nda mimbôk ; amu a nga dañe yaa nye amu ajô te. Melu mete fe Asa a nga kpwe'ele bôte bevok.
 - 11 O lô, mimboan Asa a nga bo, atata'a a asu'ulan, mi ne ntilan kalate bejô bôte ya Juda a Israël.

- 12 Mbu mewôm mela a ébulu Asa a nga jôô, ñwô a nga kone mebo ; ôkone vié ô mbe anen abui : ve éyoñ a nga kon, a nji jeñe mam be Jehova, ve be mingengañ.
- 13 Ane Asa a nga bômbô vôm beésa bé be bô, a wu mbu a nga jôô wô bôt mewôm menyin a wua.
- 14 Ane be nga jame nye mesoñe mé émien été, mme a nga fa'a mfa'a wé nlame David, a bôé nye énoñ é nga jaé a biôme ya mbamba menyum a bityita'a mevale meva bôt b' akôme biôme ya mbamba menyum be maneya kôm : ane be nga di'i biôm ajô dé beta ndi'an.
- 17** 1 Ane Josaphat mone wé a nga jôô éto jé, a yem ngu mfa'a ya wosan Israël.
- 2 Ane a nga futi bezimbi minlam mise ya Juda mi mbe nlôñan alem, a télé fe minkane bezimbi ya Juda, a mfa'a minlame ya Éphraïm, mmie Asa ésa wé a nga nyoñ.
- 3 Jehova a nga to be Josaphat, amu a nga wulu mezene ya ôsu David ésa wé a nga wulu, a te ke jeñe Bebaal,
- 4 ve jeñe mam ya Zambe ya ésa wé, a wulu metiñe mé été, te ke tôñe mimboane mi Israël.
- 5 Ajô te Jehova a nga yemete njôan mo mé ; a bôte bese ya Juda be nga zu ya'ane Josaphat taxe ; nde a nga bi akum ba duma abui.
- 6 Nleme wé ô nga betebane yôp mezene me Jehova été : nalé fe na a nga vaa bito ya bikôndô'ô yôp a Beashera Juda été.
- 7 Mbu lale a nga jôô bôt, ñwô a nga lôme fe bivete bié, bi mbe na, Ben-Haïl, a Abdias, a Zacharie, a Nethaneel, a Michée, be ke ye'ele bôt minlame ya Juda ;
- 8 a lôme fe Belévite nsamba wop, be mbe na, Schemaeja, a Nethania, a Zebadia, a Asaël, a Schemiramoth ba Jonathan, a Adonija, a Tobija, a Tob-Adonija, Belévite ; nalé fe Élischama ba Joram, beprêtre, nsamba wop.
- 9 Nalé be nga ye'ele Juda été, be bili kalata metiñe me Jehova mo map ; ane be nga ke b'alôtane minlam mise ya Juda, a ye'ele bôt été.
- 10 Ane woñe ya Jehova ô nga kui meyoñe mese ya mesi me nga to Juda mbôma'ane, nalé ate me nga bo te wosane Josaphat.
- 11 Bevo'o ya Bephilistin be nga zu ve Josaphat biôm, a zu fe taxe ya argent ; Bearabe fe be nga zu ve nye mimbam, beyôm mintômba betoyini zañbwa a mintete zañbwa, a beyôm bikela betoyini zañbwa a mintete zañbwa.
- 12 Nde Josaphat a nga ke ôsu a bo étua anen ; ane a nga lôñe beta menda nlôñan alem a minlame ya abemen Juda.
- 13 A nga bili fe bisaé abui mfa'a minlame ya Juda ; a bôte ya mewosan, biwôlô bi bôte ya ayok, mfa'a ya Jérusalem.
- 14 Nlañan be nga lañe be tañ aval ane menda me bôte ya beésa bap me né, ô mbe avale di : Mfa'a ya Juda, bivete ya betoyini : Adna évet, a biwôlô bi bôte ya ayok nsamba wé betoyini minete mila;
- 15 a tôé valé na, Jochanan évet, a nsamba wé bôte betoyini mintete mibaé a mewôm mwom ;
- 16 a tôé fe na, Amasia mone Zicri, nyô a nga ve émien be Jehova a nlem ôse ; nsamba wé ô nga to biwôlô bi bôte ye ayok betoyini mintete mibaé.
- 17 Mfa'a ya Benjamin : Éliada éwôlô môte ya ayok, a nsamba wé bôte betoyini mintete mibaé be be'e bilaé a biben ;
- 18 a tôé valé na, Zozabad, a nsamba wé bôte betoyini ntete wua a mewôm mwom nkômane ya ke bita.
- 19 Balé bete be mbe ba be nga bo be saé' njô bôt, te lañe ba njô bôt a nga télé minlam mi ne nlôñan alem Juda ase.

- 18** 1 Josaphat a nga bili akum a duma abui ; ane a nga bo élat be Achab.
- 2 Eyoñ mimbu mi éziñ mi maneya lôť, a nga sis a ke be Achab Samarie. Ane Achab a nga tyi'i nye mintômba a beyôm binyaka abui abui, a mfa'a ya bôt be nga to nsamba wé, a tindi nye na, ba nye be bet a ke Ramoth-Galaad.
- 3 Ane Achab njô bôte ya Israël a nga jô Josaphat njô bôte ya Juda na, Ye w'aye ke m'ake Ramoth-Galaad ? Ane a nga yalane nye na, Me ne ane ô né, a bôte bam ane bôte bôé ; a bia be wo bi aye tabe nsamba mfa'a ya mewosan.
- 4 Ane Josaphat a nga jô njô bôte ya Israël na, M'aye'elane wo na, ô tame taté sili ajô Jehova.
- 5 Eyoñ éte njô bôte ya Israël a nga sulane bekulu mejô vôme wua, bôte mintete minyin, a jô be na, Ye bi ke wosane Ramoth-Galaad, ye me bo te ke ? Be na, Betek ; amu Zambe a ye ve nye mo me njô bôt.
- 6 Ve Josaphat a nga jô na, Ye nkulu mejô Jehova a nji bo fe va, bi sili nye ?
- 7 Nde njô bôte ya Israël a nga jô Josaphat na, Môte wua a ngenan, bi ne ngule ya sili Jehova a nye : ve m'avini nye ; amu a nji kulu mam mvaé ajô dam, nnôm éto ve abé abé : a ne Michée mone Jimla. Josaphat na, Njô bôt te jô nalé.
- 8 Eyoñ éte njô bôte ya Israël a nga loen évet éziñ, a jô na, Za'a Michée mone Jimla avô.
- 9 Eyoñ éte njô bôte ya Israël ba Josaphat njô bôte ya Juda be to si môť ase éto njôť jé, be be'e beta mengômesane map, be to éndendéa vôm anyi mbé aka'a ya Samarie ; bekulu mejô bese be to be kulu'u mejô asu dap.
- 10 Ane Sédécias mone Kenaana a nga kôm émien minla'a bityé a jô na, Avale di nde Jehova a jô, na, A minla'a mi w'aye tindi Besyrien, akekui b'aye mane jañ.
- 11 Bekulu mejô bese be nga kulu fe nalé, a jô na, Bete'e mfa'a ya Ramoth-Galaad, a bo mvo'é ; amu Jehova a ye ve nye mo me njô bôt.
- 12 Nlôman ô nga ke loene Michée ô nga kobô nye, a jô na, Tame yen, mejô ya bekulu mejô m'akat njôť bôt mvaé, me ne anyu da : nde m'aye'elane wo na, éfia jôé é bo' ane mejô map, ô kobô'ô mvaé.
- 13 Ane Michée a nga jô na, Ane Jehova a vee, jam Zambe wom a jô, nde ete m'aye kobô.
- 14 Eyoñ a nga kui vôm njô bôt a nga to, njô bôt a nga jô nye na, A Michée, ye bi ke Ramoth-Galaad bi ke wosan, ye me bo te ke ? Nye na, Betan, mi bo mvo'é ; a b'aye vebane mo menan.
- 15 Ane njô bôt a nga jô nye na, Biyoñe biañembé m'aye tiñeti wo na, ô bo te kobô me mejô mefe ve benya mejôť a jôé Jehova ?
- 16 Ane a nga jô na, Me nga yen Israël ase ntyamelane minkôle yôp, aval ane mintômba mi ne te mba'ale : a Jehova a nga jô na, Bane be nji bi ésa ; be bulu'an môť ase nda jé mvo'é.
- 17 Ane njô bôte ya Israël a nga jô Josaphat na, Ke m'ate kate wo na, a ye kulu mejô mvaé ajô dam, ve abé abé ?
- 18 Ane Michée a nga jô na, Ajô te tama wô'an ajô Jehova : Me nga yene Jehova a to si éto njôť jé, a nsamba ôse ya yôp ô tele nye fefe mbo nnôm a mbo nga.
- 19 Ane Jehova a nga jô na, Za a ye won Achab njô bôte ya Israël, nde te a ye bet a ke ku Ramoth-Galaad ? Nde wua a nga jô avale di, a mfe a nga jô aval afe.
- 20 Ane nsisim éziñ ô nga so, a tebe asu Jehova, a jô na, Ma m'aye wone nye. Ane Jehova a nga jô wô na, A za jômô ?
- 21 Nye na, M'aye ke, a m'aye bo nsisme ya minsos anyu ya bekulu mejô bé bese. Ane a nga jô na, W'aye wone nye, w'aye fe dañ : kelek, a bo nalé.
- 22 Ajô te, tame yen éyoñe ji, Jehova a futiya nsisme ya minsos anyu ya bekulu mejô bôé ba ; a Jehova a kobôya abé ajô dôé.

- 23 Eyoñ éte Sédécias mone Kenaana a nga zu bebé, bibi Michée abaé amañ, a jô na, Nsisime Jehova w'ate ke zene fé akôlô be ma a ke kobô wô ?
- 24 Michée na, Tame yen, w'aye yen môs ôte, môs w'aye nyin étun nda ya éte a ke sobô.
- 25 Ane njô bôte ya Israël a nga jô na, Nyoñane Michée, mi bulane nye be Amon njô ya nlam, a be Joas mon jô bôt ;
- 26 a jô na, Njô bôt a jô na, Futa'ane môte nyô nda mimbôk, mi ve nye bidi ya ékpwe'ele a mendime ya ékpwe'ele, akekui m'aye so mvo'é.
- 27 Ane Michée a nga jô na, Nge w'aye fo'o bulan mvo'é, wôna Jehova a nji kobô a ma. Ane a nga jô na, Vô'ôla'an, mia meyoñe me bôt, mia bese.
- 28 Nalé ate njô bôte ya Israël ba Josaphat njô bôte ya Juda be nga bet a ke Ramoth-Galaad.
- 29 Ane njô bôte ya Israël a nga jô Josaphat na, Ma m'aye veñesane nyô a ke nyine mewosan ; ve wo ô tame jaé beta mengômesane môé. Nalé njô bôte ya Israël a nga veñesane nyôle jé ; ane be nga nyine mewosan.
- 30 Eyoñ éte njô bôte ya Syrie a maneya lepe bivete bewagon ya bita bé na, Te boane mewosan a bôte be ne tyôtyoé nge ba be ne anen, ve a njô bôte ya Israël étam.
- 31 A nga bo na, éyoñ bivete bewagon ya bita bi nga yene Josaphat, bi nga jô na, Njô bôte ya Israël le. Ajô te be nga yale a ke wosane nye : ve Josaphat a nga yôn, a Jehova a nga volô nye ; Zambe ve tindi be na be kôlô be nye.
- 32 A nga bo na, éyoñ bivete bewagon ya bita bi nga yene na, a nji bo njô bôte ya Israël, bi nga timan ntôñan bi nga tône nye.
- 33 Ane môt éziñ a nga limeti élaé a wua a befe'e, a lum njô bôte ya Israël fandane bitune ya ngômesan étyé jé : ajô te a nga jô môt a liti wagnon wé ya bita na, Kôñela'an, ô be'e ma me kôlô nsamba mewosan ; amu me baléya abé.
- 34 Ane mewosan me nga nen môs ôte : a kôsa bo nalé, njô bôte ya Israël a nga jibi su'ubu wagon wé ya bita éte, be wosa'ane Besyrien akekui mam me ngô'é ; afôla ya jôp e nga dim, ane a nga wu.
- 19** 1 Ane Josaphat njô bôt ya Juda a nga bulan nda jé mvo'é Jérusalem.
- 2 Ane Jéhu mone Hanani ñyene mam a nga ke tôbane nye, a jô Josaphat njô bôte na, Ye w'ayiane volô bebo abé, a nye'e ba b'asiñe Jehova ? amu jam ete, nde ayaa d'azu be wo, e so'o be Jehova.
- 3 A kôsa bo nalé, mam me ne mvaé m'ayené be wo, vôm ô maneya vaa Beashera si nyô, a ô vey a nleme wôé na, w'ajeñe Zambe.
- 4 Ane Josaphat a nga tabe Jérusalem : nde a nga beta kôlô si a ke a wulu bôt éte ataté Beer-Schéba akui si minkôle ya Éphraïm, a bulane be be Jehova, Zambe ya beésa bap.
- 5 Ane a nga télé betyi'i mejô si éte mfa'a minlam mise ya Juda mi ne nlôñan alem, nlam ôse ô bili,
- 6 a jô betyi'i mejô bete na, Fasane mam mi abo : amu mi ne te tyi'i mejô amu môt, ve amu Jehova ; nnye fe a ne be mia éyoñ mi atyi'i mejô.
- 7 Ajô te éyoñe ji, woñe Jehova ô tabe'e be mia ; taba'an ntye, a bo jam ete : amu mbia jam a nji bo be Jehova Zambe wongan, nge nsemane mingum mi bôt, nge nyoñane tañe ya nkus.
- 8 Nalé fe Josaphat a nga télé bôte bevo'o ya Belévite a beprêtre, a minlô mi bôte ya menda beésa ya Israël Jérusalem, mfa'a ntyi'ane mejô ya Jehova, a mfa'a ya mejô bôt b'asuñ. Ane be nga bulane Jérusalem.
- 9 Ane a nga lepe be nya nlebane, a jô na, Avale di nde mi aye bo woñe Jehova éte, a tu'a ba'ale, a bo a nlem ô ne nya zôsô.

- 10 Eyoñ ése ajô b'asuñ d'aye zu be mia e so'o be bobenyoñ be to minlam miap, zañ metyi a metyi, zañ atiñ ba ntiñetan, memvinda a minjôan, mi aye lepe be, ane b'aye bo te nyoñe mekua be Jehova, a nalé ate ayaa d'akui be mia a be bobenyoñe benan : bo'ane jam ete, ndemben mi aye to te nyoñe mekua.
- 11 Tama yenan, Amaria njô beprêtre a jôô mia mfa'a mam mese ya Jehova ; a Zebadia mon Ismaël, évete ya nda bôte Juda, mfa'a mam mese ya njô bôt : nalé fe Belévite b'aye bo bivet asu denan. Bo'ane mam a ayo'o minlem, a Jehova a tabe'e be nyô a ne mvo'é.

- 20** 1 A nga bo na, éyoñ mam mete me nga man, bone be Moab, a bone be Ammon, a Bemaonite bevo'o nsamba wop, be nga zu kui bita be Josaphat.
- 2 Ane bevo'o be nga zu kate Josaphat foé na, Ezu'u bôt j'azu wosane wo, é so'o Syrie, mfa'a ya mañe yat ; tame yen, be nto Hatsatson-Thamar (vôm ate a ne na, En-Guédi).
- 3 Ane Josaphat a nga ko woñ, a kôlô si a jeñe Jehova ; ane a nga ka'a melu ya tyi bidi mfa'a ya Juda ase.
- 4 Ane bôte ya Juda be nga sulane vôme wua, a jeñ mvolane be Jehova : be nga so minlam mise ya Juda na, be jeñe Jehova.
- 5 Ane Josaphat a nga tebe tetele ésulane bôte ya Juda a bôte ya Jérusalem été, nda Jehova été, asu mfefé nseñ ;
- 6 ane a nga jô na, A Jehova, Zambe ya beésa bangan, ye ô nji bo Zambe yôp été ? nalé fe ye ô nji bo njôô ya minjôane ya meyoñe mese ? ngu a éwôlô bi ne wo wôé été, ajô te te ke mô't a ne ngule ya tebe wo ngame yat.
- 7 A Zambe wongan, ke ô nga titane bôt be nga to si nyô asu bôte bôé Israël, a ve je mvoñe bôt Abraham nyo mvôé nnôm éto ?
- 8 Ane be nga tabe été, a be lôñeya wo nda é ne étyi été amu jôé dôé, a jô na,
- 9 Nge abé d'aye zu be bia, nkpwaté mekôn, ntyi'ane mejô, nge ébubua ôkon, nge mfumbale ya zaé, wôna bi aye tebe asu nda nyô, a asu dôé (amu jôé dôé e ne nda nyô), a loene wo minju'u miangan été, a w'aye wôk, a nyii bia.
- 10 Tame yen éyoñe ji, bone be Ammon a Moab, a bôte ya nkôle Séir, mbe bete ô nji kañese na bôte ya Israël be ke kui be bita si jap, éyoñ be nga so si ya Égypte, ve be nga li'i be a yale feñ, a bo te jiane be ;
- 11 ô lô ane b'abulane bo bia, ane b'azu vaa bia ngape jôé, nje ô vey a bia bi nyoñ.
- 12 A Zambe wongan, ye w'aye bo te tyi'i be ajô ? amu bi nji bi ngu ane bi ne wosane beta nsamba a zu be bia nyô, nale fe bi ne te yeme jam bi aye bo : ve mise mangan me lô ve wo.
- 13 Ane Juda ase a nga tebe asu Jehova, a minkeñelé miap, a binga bap, a bone bap.
- 14 Eyoñ éte Nsisime Jehova ô nga kui be Jachaziel ésualane bôt été, a to mone Zacharie, mone Benaja, mone Jeïel, mone Matthania, mô'te ya Lévi, mô'te ya bone be Asaph ;
- 15 ane a nga jô na, Vô'ôla'an, mia Juda ase, a mia bôt mi to Jérusalem, a wo Josaphat njô bôt : Avale di nde Jehova a jô mia, na, Te koane woñ, nalé fe te fô'ôban ajô ézu'u bôte ji ; amu mewosane ma me nji bo émmenan, ve ma ya Zambe.
- 16 Akiti kela sisan mfa'a be né : mi lô, b'azu abete ya Tsits ; a mi aye koé be aku'u mbi'ili, asu fé ya Jeruel.
- 17 Mi nji bi ajô ya wosan mewosane ma été : miabebien kômane bité, teba'an ne sée ! a yen nyiane Jehova ô ne be mia, A Juda a Jérusalem ; te koane woñ, nge fô'ôban : akiti kelane be be ; amu Jehova a ne be mia.
- 18 Ane Josaphat a nga kumbu, asu e butu si ; a Juda ase a bôt be to Jérusalem be nga ku si asu Jehova, be kañe'e Jehova.

- 19 Ane Belévite, ba ya bone Bekehathite a ba ya bone Bekoréite, be nga tebe tetele a kañe Jehova, Zambe ya Israël, be bete'e tyiñe yôp ngu.
- 20 Ane be nga kôlô si ésala tyé, a ke mfa'a fé ya Tekoa : éyoñ éte be kelek, Josaphat a nga tebe a jô na, Vô'ôla'ane ma, A Juda, a mia bôt mi to Jérusalem : buna'ane Jehova Zambe wônan, nalé mi aye yem ngu ; buna'ane bekulu mejô bé, nalé mam menan m'aye ke ôsu.
- 21 Eyoñ ba be bôt be nga mane bôndé fek, a nga télé ba b'aye yia Jehova bia, a kañ be tele nkômane bité ya étyi, éyoñ b'ake b'atebe nsamba mewosan ôsu, be jô'ô na, Va'ane Jehova akéva ; amu mvame jé j' atabe nnôm éto.
- 22 Eyoñ be nga taté yia bia a kañ, Jehova a nga télé beyabe ya yabe bone be Ammon, a Moab, a bôte ya nkôle Séir, be nga zu wosane Juda ; ane be nga bôéban.
- 23 Amu bone be Ammon ba be Moab be nga kôlô si a tebe bôt be to nkôle Séir ngame yate na, be wôé be a jiane be ne meñ ! éyoñ be ne nga mane wôé bôt be to Séir, bebiene bebien mô't ase a nga volô wôé nyô mbok.
- 24 Eyoñ bôte ya Juda be nga kui nda b'amombô mfa'a ya fé, be nga fombô jama bôt ate ; a yene na, be nto ve mimbim mimbim mi maneya ku si, mô't te nyiñ.
- 25 Eyoñ Josaphat ba be bôte bé be nga ke nyoñe be biôm, be nga koé abui akum be be a mimbim, a meko'o me ne édima, mbie be nga soté mfa'a wop, a dañ abim be ne ngule ya be'e : be nga sa akum ete tañe melu mela, amu e mbe aka'a abui.
- 26 Alu nyini be nga sulane vôme wua mbi'ili ya Beraca ; amu vôm ate be nga botane Jehova : ajô te jôé ya vôm ate e nga yôbane na, Mbi'ili ya Beraca, azukui môse wu.
- 27 Ane be nga bulan, mô't ase ya Juda a Jérusalem, Josaphat a tele be ôsu, be beta'a ke Jérusalem a mevak ; amu Jehova a jaléya be meva'a ya dañe besiñe bap.
- 28 Nalé be nga suane Jérusalem be bôme' memvet a bingombé a loñe metoñ, be kele' nda Jehova.
- 29 Ane woñe ya Zambe ô nga tabe meyoñe mese ya mesi mesi, éyoñ me nga wô'ô na Jehova a wosane besiñe be Israël.
- 30 Nalé si ya Josaphat é nga to ne mieññ ! amu Zambe wé a nga ve nye awo'an mimfa'a mise.
- 31 Josaphat a nga jôô Juda ; a nga to mimbu mewôm mela a mitan éyoñ a nga taté jôô ; ane a nga jôô bôt mimbu mewôm mebaé a mitan Jérusalem : nyia wé a mbe jôé na Azuba ngone Schilchi.
- 32 A nga wulu zene ya Asa ésa wé, a nji yale je feñ, ve bo mam me ne mvaé mise me Jehova.
- 33 Ve jame da, bito ya bikôndô'ô yôp bi nji vas ; nalé fe bôt be ngenan te tame ve minlem miap be Zambe ya beésa bap.
- 34 Mimboane mivo'o Josaphat a nga bo, atata'a a asu'ulan, ô lô, mi ne ntilane kalata nkañetane mame ya Jéhu mone Hanani, nnye a ne mfutane kalate bejô bôte ya Israël éte.
- 35 Mam mete me maneya, ane Josaphat njô bôte ya Juda a nga lat Achazia njô bôte ya Israël ; nnye ate a nga bo abé abui :
- 36 a nga late nye na, be bo bemiel ya ke Tarsis ; ane be nga lôñe bemial bete Etsjon-Guéber.
- 37 Eyoñ éte Éliézier mone Dodava, mô'te ya Maréscha, a nga kulu mejô ya lepe Josaphat, a jô na, Amu womien ô maneya lat Achazia, Jehova a tyameya bisaé biôé. Ane bemiel be nga bu'i, nalé be nji bo ngule ya ke Tarsis.

- 21** 1 Ane Josaphat a nga bômbô vôm beésa bé be bô, a jambane soñ vôm beésa bé be nga jambe nname David : a Joram mone wé a nga jôô éto jé.
- 2 A nga bili bobenyañ, bone be Josaphat : Azaria, a Jehiel, a Zacharie, a Azaria, a Micaël, a Schephathia ; be bese be mbe bone be Josaphat njô bôte ya Israël.
- 3 Ane ésa wop a nga ve be beta be biôm, bi ya argent, a bi ya or, a bi ya biôm bi ne édima, a fulane fe minlam mi ne nlôñan alem Juda : ve a nga ve Joram njôane bôt, amu a mbe ntô.
- 4 Nde éyoñ Joram a kôlôya si a nyoñ njôane ya ésa wé, a maneya yem ngu, a nga wôé bobenyañe bé bese a nkpwaté mekôn, a wôé fe bivete bivo'o ya Israël.
- 5 Joram a nga to mimbu mewôm mela a mibaé éyoñ a nga taté jôô ; ane a nga jôô bôt mimbu mwom Jérusalem.
- 6 A nga wulu zene ya bejô bôte ya Israël, avale fe ane nda bôt Achab é nga bo ; amu a nga lu'u ngon Achab : ane a nga bo mam me ne abé mise me Jehova.
- 7 A kôsa bo nalé, Jehova a nji kômbô jian nda bôte David, amu élat a nga bo be David, nalé fe amu a nga tiñeti nye na a ye ve émien ba be bone bé lampe nnôm éto.
- 8 Melu a nga to Édom a nga kôlô si a ben njôane Juda, a télé bebien njô bôt.
- 9 Eyoñ éte Joram a nga lôô ôsu ba be bivete mewosane bié, a bewagon bé ya bita bese nsamba wé : ane a nga kôlô si alu, a bôé Beédomite be nga bômane nye, a bivete ya bewagon ya bita.
- 10 Nalé ate Édom a nga kôlô si a ben njôane Juda azukui môse wu : Libna fe a nga ben njôane wé melu mete, amu a nga jô'é Jehova, Zambe ya beésa bé.
- 11 A nga bo fe bito ya bikôndô'ô yôp mfa'a minkôle ya Juda, a tindi bôt be to Jérusalem na be bo mame ya bijabô, a yale Juda feñ.
- 12 Ane ntilan ô nga zu be nye ô so'o be Elie nkulu mejô, ô jô'ô na, Avale di nde Jehova, Zambe ya David éso wôé a jô, na, Amu ô nji wulu mezene me Josaphat éso wôé, nge mezene me Asa njô bôte ya Juda,
- 13 ve ô wuluya zene bejô ya Israël, a ô maneya tindi Juda a bôt be to Jérusalem na, be bo mame ya bijabô, aval ane nda bôt Achab é nga bo, ô wôéya fe bobenyoñe ya nda bôt éso wôé, be mbe mvaé a dañe womien :
- 14 nde tame yen Jehova a ye wôé bôte bôé a beta ébubua ôkon, a bone bôé, a binga bôé, a biôm biôé bise ;
- 15 womiene fe w'aye kone beta nkonan amu ôkone ya miñya miôé, akekui miñya miôé mi aye lôô atan amu ajô ôkon ôte, melu melu.
- 16 Ane Jehova a nga fô'ô minlem Bephilistin, a minlem Bearabe be nga to fefele Beéthiopien na, be tebe Joram ngame yat :
- 17 ane be nga zu wosane Juda, a tulan été, a be'e akum ese be nga yen nda njô bôt, a bone bé fe, a binga bé ; nalé mon a nji fe li'i nye, ve Joachaz, nyô a mbe mongô mfa'a ya bone bé.
- 18 Mam mete me maneya, ane Jehova a nga bibi nye a ôkone miñya ô ne te asaé.
- 19 A nga bo na, ane melu m'alôt, éyoñ mimbu mibaé mi nga man, miñya mié mi nga kui atan amu ajô ôkone vié, nye ve wu a mbia be akon. Ane bôte bé be nga bo te di'i biôm ajô dé, aval ane be nga di'i biôm ajô beésa bé.
- 20 A nga to mimbu mewôm mela a mibaé éyoñ a nga taté jôô, ane a nga jôô bôt Jérusalem mimbu mwom : a nga kôlô môô te nyamete nye ; ane be nga jame nye soñ nname David, ve sa mesoñe bejô bôt été.
- 22** 1 Ane bôt be nga to Jérusalem be nga télé Achazia mone wé a mbe mongô a bo njô bôt éto jé ; amu nsamba bôt ô nga zu minkan ba be Bearabe be nga mane wôé ba bese be mbe bemvendé. Nalé Achazia mone Joram njô bôte ya Juda a nga jôô bôt.

- 2 Achazia a nga to mimbu mewôm menyin a mibaé éyoñ a nga taté jôô ; ane a jôô bôt mbua wua Jérusalem : nyia wé a mbe jôé na, Athalie ngon Omri.
- 3 Nnye fe a nga wulu mezene ya nda bôt Achab ; amu nyia wé a mbe nye mbôndé mefe'e ya bo abé.
- 4 Ane nga bo mam me ne abé mise me Jehovva, aval ane nda bôt Achab é nga bo ; amu mbe be nga to nye bebôndé mefek, éyoñ ésa wé a wuya, mfa'a ya na a jañ.
- 5 A nga wulu fe fe'e jap été, a ba Joram mon Achab njô bôte ya Israël be nga ke bita, a wosane Hazaël njô bôte ya Syrie Ramoth-Galaad : ane Besyrien be nga lume Joram.
- 6 Ane a nga bulan a ke saébane Jizreel meveñ be nga lume nye Rama, éyoñ a nga wosane Hazaël njô bôte ya Syrie. Ane Azaria mone Joram njô bôte ya Juda a nga sis a ke yene Joram mon Achab Jizreel, amu a nga kon.
- 7 Nde njañan Achazia a nga jañ ô nga so be Zambe, vôm a nga ke be Joram : amu éyoñ a soya, ba Joram be nga kôlô si a ke wosane Jéhu mone Nimschi, nyô Jehova a nga wo'o mbone na, a jaa nda bôt Achab ne meñ !
- 8 A nga bo na, éyoñ Jéhu a to a lebe' nda bôt Achab, a nga koé bivete ya Juda, a bone be bobenyañe be Achazia, be volô' Achazia, ane a nga wôé be.
- 9 Nde a nga jeñ Achazia, ane be nga bi nye (a to a sobô'ô Samarie), ane be nga zu nye be Jéhu, a wôé nye ; ane be nga jame nye, amu be nga jô na, A ne mone Josaphat, nyô a nga bo a jeñe Jehova a nleme wé ôse. Nde nda bôt Achazia é nji bi ngule ya ba'ale njôane bôt.
- 10 Eyoñ Athalie nyia Achazia a nga yene na, mone wé a wuya, ane a nga kôlô si a jian mvoñ njô bôt ése ya nda bôte Juda.
- 11 Ve Joschabeath, ngon njô bôt, a nga nyoñe Joas mon Achazia, a wupe nye zañe ya bo be fam be njô bôt be nga wôéban, a futi ba minga a nga bo a ba'ale'e nye étun nda binoñ. Nalé Joschabeath, ngone Joram njô bôt, nga Jehojada prêtre (amu a mbe kal Achazia), a nga solé nye Athalie, nalé a nga bo te wôé nye.
- 12 Ane a nga tabe be be mimbu misaman, nsolan nda Zambe été : ane Athalie a nga jôô si.

23 1 Mbu zañbwale ñwô Jehojada a nga yem ngu, a nyoñe bivete ya mintet, Azaria mone Jerôcham, a Ismaël mone Jochanan, a Azaria mon Obed, a Maaséja mon Adaja, a Élishaphath mone Zicri, ba be be be bo élat.

- 2 Ane be nga ke b' awulu Juda, a kôane Belévite minlam mise ya Juda été, a minlô mi bôte ya menda beésa ya Israël, ane be nga zu Jérusalem.
- 3 Ane ngum ésulan ôse ô nga bo élat a njô bôt nda Zambe été. Ane a nga jô be na, Tama yenan, mon njô bôt a ye jôô, aval ane Jehova a nga kobô ajô bone be David.
- 4 Jam mi aye bo nde di : mengap mela ya be mia, ngape jia j'aye nyine môse sabbat, mfa'a ya beprêtre a Belévite, j'aye bo beba'ale mimbô'ô mimbé ;
- 5 a ngape jia j'aye tebe nda njô bôt ; a ngape jia mfa'a beta mbé ya mbôka'a nda : a bôte bese b'aye tabe minseñe ya nda Jehova.
- 6 Ve jame da, mô'te nyin nda Jehova, ve beprêtre étam, a ba ya Belévite b'abo bisaé ; b'aye nyin, amu be ne étyi : ve bôte bese b'aye ba'ale ntiñetane Jehova.
- 7 Belévite b'aye bôman njô bôt nku'u ne kpwok ! mô't ase a biôm mewosane bié mo ; nde nyô ase a ye zu nda été, be wôé' nye : mi tabe'e be njô bôt éyoñ a nyin été, a éyoñ a kui atan.
- 8 Nalé Belévite a Juda ase be nga bo mam mese aval ane Jehojada prêtre a nga tiñeti : mô't ase ya été ve nyoñe bôte bé, ba be nga ye nyin môse sabbat, a ba be nga ye kôlô môse sabbat ; amu Jehojada prêtre a nji suu minsamba.

- 9 Ane Jehojada prêtre a nga kee bivete ya mintet mekoñ a biben, bi bitok a bi binen, bi mbe bi ya David njô bôt, bi nga to nda Zambe été.
- 10 Ane a nga télé bôte bese, mỗt ase a jôm mewosane mo, ataté mfa'a nda ya mbo nnôm akui mfa'a nda ya mbo nga, fefel autel a nda, be to mfôm njô bôt mbôma'ane.
- 11 Eyoñ éte be nga kuli mon njô bôt, a jalé nye couronne nlô, a ve fe nye kalate ya nkañete, a télé nye njô bôt : ane Jehojada ba be bone bé be nga wo'o nye mbon ; ane be nga jô na, Enyiñ njô bôt é bo'ayap.
- 12 Eyoñ Athalie a nga wôô zô'é ya bôt b'amate a kañ njô bôt, a nga ke vôm bôt be nga to nda Jehova été :
- 13 ane a nga fombô, a yene na, njô bôt a ntele mfôm akône dé mfa'a ya anyi mbé, bivet a metoñ bi tele fe fefel njô bôt ; a bôte bese ya si éte be nga vak, a loñe metoñ ; beyia bia fe be nga kute biôme ya bia, a tebe ôsu ñyiane bia ya ékaña'a. Eyoñ éte Athalie a nga nyape mengômesane mé, a jô na, Njoñ ! njoñ !
- 14 Ane Jehojada prêtre a nga soo bivete ya mintet bi mbe mintelan nsamba mewosan ôsu, a jô bie na, Kula'ane nye atan minnoñe zañ ; nyô ase a ye tône nye, be wôé' nye a nkpwaté mekôn : amu prêtre a nga jô na, Te wôane nye nda Jehova été.
- 15 Nalé be nga nete nye zen ; ane a nga ke anyin mbé bikabela ya nda njô bôt ; ane be nga wôé nye vôm ate.
- 16 Ane Jehojada a nga bo élat zañ émien, a bôte bese, a njô bôt, na, b'aye bo bôte ya Jehova.
- 17 Ane bôte bese be nga ke nda Baal, a tyame je, a bôé beutel bé a bengunemelane bé bifus, a wôé fe Matthan prêtre ya Baal asu beutel.
- 18 Ane Jehojada a nga télé bivete ya nda Jehova bi wôô beprêtre Belévite, mbe David a nga kap nda Jehova été, mfa'a ya tyi'i mimvean b'adi'i nduan be Jehova, aval ane e ne ntilane metiñe me Moïse, be tyi'i mie a mevak a ñyiane bia, aval ane ntiñetane David ô nga to.
- 19 Ane a nga télé beba'ale mimbé benya mimbéé ya nda Jehova, nde te te ke mỗt a ne te mfuban a zen éziñ a ye nyin été.
- 20 Ane a nga nyoñe bivete ya mintet, a benya bôtô, a bejôô ya bôt, a bôte bese ya si éte, a soo njô bôt mfa' a nga to nda Jehova : ane be nga lôte beta mbé ya akôé akui nda njô bôt, a télé njô bôt éto njôô ya ayoñ.
- 21 Nalé bôte bese ya si éte be nga vak, a nlam ô nga bo ne mieññ ! Nde be nga mane wôé Athalie a nkpwaté mekôn.
- 24** 1 Joas a nga to mimbu zañbwa éyoñ a nga taté jôô ; ane a nga jôô bôt mimbu mewôm menyin Jérusalem : nyia wé a mbe jôé na Tsibja, minga ya Beer-Schéba.
- 2 Ane Joas a nga bo mam me ne mvaé mise me Jehova melu mese Jehojada prêtre a nga to.
- 3 Ane Johajoda a nga lu'u nye binga bebaé ; ane a nga biaé bo be fam a bo be binga.
- 4 A nga bo na, éyoñ melu me lôteya, Joas a nga bo nleme y beta kôm nda Jehov
- 5 Nde a nga sulane beprêtre a Belévite, a jô be na, Kelane minlame ya Juda, mi kô'ane moné be Israël ase mfa'a ya kôm nda ya Zambe wônan mbu ôse ; boka mi tinda'ane fe jam ete. Ve jame da, Belévite be nji tindi de.
- 6 Ane njô bôt a nga loene Jehojada mỗte ya ôsu, a jô nye na, Amu jé ô boya te yemete Belévite na, be zu taxe ya Moïse mbo ésaé Jehova, a nyô ya ngum ésulane ya Israël ôse, é so'o Juda a Jérusalem, mfa'a ya nda éndelé ya nkañete ?
- 7 Amu bone be Athalie, mbia minga ate, be nga tyam nda Zambe ; nalé fe be nga mane ve Bebaal biôm bise ya nda Jehova bi mbe mveane be Zambe.
- 8 Nalé njô bôt a nga ve atiñ, ane be nga bo éwolo, a télé je atan mfôm mbé nda Jehova.

- 9 Ane be nga kat mvinda Juda a Jérusalem na, be za'a taxe mfa'a Jehova, nyô Moïse mbo ésaé Zambe a nga beté Israël fé été.
- 10 Ane bivete bise a bôte bese be nga vak, a zu je, a wua je éwolo été, akekui be nga kui amané.
- 11 Nde a nga bo na, éyoñ Belévite be nga zu éwolo be bivete ya njô bôt, a éyoñ be nga yene na, moné a nto abui, ntili bekalate ya njô bôt ba évete ya njô beprêtre be nga zu su'i éwolo, a be'e je, a beta télé je vôme wé. Nalé be nga bo môse môs, a kôane moné abui abui.
- 12 Ane njô bôt ba Jehojada be nga ve nye bôt be nga bo ésaé ya ba'ale nda Jehova ; mbe be nga kuse belôñe mekok a mintyetyeñ mfa'a ya kôm nda Jehova, a ba fe be nga bo be lui' bityé a mvot mfa'a ya beta kôm nda Jehova.
- 13 nalé bebo bisaé be nga bo ésaé, a ésaé ya nkôman é nga ke ôsu mo map été, ane be nga télé nda Zambe aval ane é nga to, a yemete je ngu.
- 14 Eyoñ be nga kui amané, be nga zu moné a nga buk asu njô bôt be Jehojada, nnye ate be nga bo biôm mfa'a ya nda Jehova, biôme ya bo bie bisaé a mimvean, a metôk, a bisua ya or a argent. Ane be nga tyi'i mimvean b'adi'i nduan nda Jehova melu mese, melu mese Jehojada a nga to.
- 15 Ve Jehojada a nga yômbô, a to njalane melu ne lut ! ane a nga wu ; a nga to mimbu ntet a mewôm mela éyoñ a nga wu.
- 16 Ane be nga jame nye soñ nlame David vôm bejô bôt be nga jambe, amu a nga bo mvaé Israël été, a mfa'a Zambe a nda jé.
- 17 Eyoñ Jehojada a wuya, bivete ya Juda bi nga zu, a kumbu si asu njô bôt. Eyoñ éte njô bôt a nga vô'ôlô bie.
- 18 Ane be nga li'i nda Jehova, Zambe ya beésa bap, a bo Beashera a bengunemelan ésaé : nde ayaa e nga kui Juda a Jérusalem amu étome jap éte.
- 19 Ve a nga jibi lôme be bekulu mejô, a kômbô beta dutu be be Jehova ; be nga lepe be : ve be nji vô'ôlô.
- 20 Ane Nsisime Zambe ô nga kui be Zacharie mone Jehojada prêtre ; ane a nga tebe mfa'a ya yôp, bôt be tele si, a jô be na, Avale di nde Zambe a jô, na, Amu jé mi atyam metiñe me Jehova, nalé ate mam menan m'abo te ngule ya ke ôsu ? amu mi maneya li'i Jehova, nnye afe a li'iya mia.
- 21 Ane be nga bôndé nye fe'e mesengan, a lume nye mekok nseñ nda Jehova été amu njôan njô bôt.
- 22 Nalé ate Joas njô bôt a nga bo te simesan mvam Jehojada ésa wé a nga bo nye, ve viane wôé mone wé. Eyoñ a nga wu, a nga jô na, Jehova a fombô'ô jam ete, a jeñe de.
- 23 A nga bo na, memane me mbu, nsamba mewosane ya Besyrien ô nga zu wosane nye : ane be nga kui Juda a Jérusalem, a jiane bivete bi bôte bise bôt été, a lôme biôm bise be nga sa be be, be njô bôte ya Damas.
- 24 Amu nsamba mewosane ya Besyrien ô nga zu, ô to nsamba bôte tyôtyoé ; a Jehova a nga ve étua anen nsamba mo map, amu be nga li'i Jehova, Zambe ya beésa bap. Nalé be nga ve Joas melep.
- 25 Eyoñ be kôlôya be nye (amu be nga li'i nye beta nkonan), bebo bisaé bé émien be nga bôndé nye fe'e mesengan amu ajô metyi ya bone be Jehojada prêtre, ve wôé nye énoñe jé yôp, nye ve wu ; ane be nga jame nye soñ nlame David, ve be nji jame nye mesoñe bejô bôt été.
- 26 Ba be nga bôndé nye fe'e mesengan éte be mbe na : Zabad mone Schimeath ngon Ammonite, ba Jozabad mone Schimrith ngone Moabite.
- 27 Mfa'a ya bone bé, a beta mimbe'e mi nga betebane be nye, a nlôñan a nga beta lôñ nda Zambe, tame yen, mam mete me ne ntilane kalata mfasane mame ya kalate bejô bôt. Ane Amatsia mone wé a nga jôô éto jé.

- 25** 1 Amatsia a nga to mimbu mewôm mebaé a mitan éyoñ a ng taté jôô ; ane a nga jôô bôt mimbu mewôm mebaé a ébu Jérusalem : nyia wé a mbe jôé na Joaddan ngone ya Jérusalem.
- 2 A nga bo mam me ne mvaé mise me Jehova, ve sa a nya zôsô nleme.
- 3 A nga bo na, éyoñ njôan ô maneya yeme be nye, a nga tyi'i bebo bisaé bé be nga wôé njô bôt ésa wé.
- 4 Ve a nji tyi'i bone bap, ve bo aval ane e ne ntilane metiñ me ne kalata Moïse été, aval ane Jehova a nga tiñeti, na, Beésa b'aye bo te wu étome bon, nalé fe bon b'aye bo te wu étom beésa ; ve môť ase a ye wu étom abé dé émien.
- 5 Nalé fe na, Amatsia a nga sulane Juda vôme wua, a télé be aval ane menda beésa me né, bivete ya betoyini a bivete ya mintet bi jôô be, e ne na, Juda a Benjamin bese : ane a nga lañe be tañ ataté ba be nto mimbu mewôm mebaé a ke ôsu, a yene na, be ne mintobane befam betoyini mintete mila, ba be ne ngule ya ke bita, be yeme bi akoñ a ében.
- 6 A nga kuse fe biwôlô bi bôte ya ayok Israël été betoyini ntet tañe betalent be argent ntet.
- 7 Ve môťe ya Zambe a nga zu be nye, a jô na, A njô bôt, te kañese na, nsamba mewosane ya Israël ô ke nsamba wôé ; amu Jehova a nji tabe be Israël, e ne na, a nji tabe be bone be Éphraïm bese.
- 8 Ve nge w'aye ke, bo' ayok, bo'o ngu mfa'a ya mewosan : Zambe a ye dume wo si asu besiñe bôé ; amu Zambe a bili ngule ya volô, a ngule ya dume si.
- 9 Nde Amatsia a nga jô môťe ya Zambe na, Ve bi aye bo ntete betalent me veya nsamba mewosane ya Israël aya ? Môťe ya Zambe ve yalane na, Jehova a ne ngule ya ve wo abui d'adañe dili beta ndañan.
- 10 Eyoñ éte Amatsia a nga kandé be, e ne na, nsamba mewosan ô nga so nye Éphraïm, be bulane male map : ajô te be nga dañe yaa Juda, ve bulane male map a beta ñyaan.
- 11 Ane Amatsia a nga bi nlem, a téé bôte bé dulu, a ke Mbi'ili Nku, a wôé bone be Séir bôte betoyini awôm.
- 12 Bone be Juda be nga bi fe betoyini befe awôm bevevee, a ke be abôbôn akok, a wua be si mfa'a ya abôbôn ako'o yôp, nalé be nga bu'i bifus bese.
- 13 Ve bôte ya nsamba mewosan Amatsia a nga bulan mvuse na, be bo te ke mewossan nsamba wé, be nga viane kui minlame ya Juda bita, ataté Samarie akui Beth-Horon, a wôé bôte ya été betoyini bela, a sa fe biôm abui.
- 14 Nde a nga bo na, éyoñ Amatsia a soya ñwôan a nga wôé Beédomite, a nga soo bezambe ya bone be Séir, a télé be na be bo bezambe bé, a kumbu asu dap, a di'i be encens.
- 15 Ajô te ayaa Jehova e nga yôñe be Amatsia, ane a nga lôme nye nkulu mejô, nnye a nga jô nye na, Amu jé ô tôneya bezambe ya bôt, ba be nji nyii bôte bap bebien mo môé ?
- 16 A nga bo na, akobô a nga kobô nye, njô bôt a nga jô nye na, Ye bi téléya wo môťe ya lep njô bôt ? jôké'é ; amu jé w'aye wu ébôm ? Eyoñ éte nkulu mejô a nga jô'é, a jô na, M'ayeme na, Zambe a ty'iya na, a ye jiane wo, amu ô boya jame di, a te vô'ôlô mbôndane fe'e wom.
- 17 Eyoñ éte Amtsia njô bôte ya Juda a nga wô'ô fe'e be nga bôndé nye, a lôm nlômane be Joas, mone Joachaz mone Jéhu, njô bôte ya Israël, a jô na, Za'a bi yenane mesu.
- 18 Ane Joas njô bôte ya Israël a nga lôm Amatsia njô bôte ya Juda tyiñe na, Ndôé é nga to Liban é nga lôme cédre a nga to Liban tyiñe na, Va'a ngo jôé mone wom a luk : nde tit éziñ é nga to Liban é nga lôť, a tibi ndôé si.

- 19 W'ajô na, Tame yen, ô bôéya Édôm ; a nleme wôé w'abete wo yôpe na, ô taman : tame tabe si ja dôé ; amu jé w'ayiane fubu éza mame ya ndamane womien, nde te w'aye ku, womien, a fulane fe Juda nsamba wôé ?
- 20 Ve Amatsia a nga bene wôk ; amu jam ete e nga so be Zambe na, a ye ve be mo besiñe bap, amu be nga tôñe bezambe ya Édôm.
- 21 nde Joas njôt bôte ya Israël a nga bet ; ane ba Amatsia njô bôte ya Juda be nga yenane mesu Beth-Schémesch, nnye a ne nlame ya Juda.
- 22 Ane Juda a nga bôlan asu Israël ; môť ase ve tup a ke nda éndelé jé.
- 23 Ane Joas njô bôte ya Israël a nga bi Amatsia njôt bôte ya Juda, mone Joas mone Joaschaz, Beth-Schémesch, a ke nye Jérusalem, a tyam aka'a ya Jérusalem ataté mbé Éphraïm akui mbé ya abuk, nté menyí'i me mo mintete minyin.
- 24 Ane be nga nyoñ or ase a argent ase, a bisua bise a nga koé nda Zambe be Obed-Édom, a nyoñe fe akume ya nda njô bôt, a bibane minkôm, a bulane Samarie.
- 25 Ane Amatsia mone Joas njô bôte ya Juda a nga beta tabe mimbu awôm a mitan éyoñ éte Joas mone Joachaz njô bôte ya Israël a wuya.
- 26 Mimboane mivo' Amatsia a nga bo, atata'a a asu'ulan, ye mi nji bo ntilane kalate bejô bôte ya Juda a Israël ?
- 27 Ataté éyoñ Amatsia a nga lí'i ntôñan a nga tôñe Jehova, be nga bôndé nye fe'e mensengan Jérusalem : nde a nga tup a ke Lakis ; ve be nga lôme bôt be ke tôñe nye Lakis, a wôé nye vôm ate.
- 28 Nde be nga be'e nye bikabela yôp, a jame nye soñ vôm beésa bé be nga jambe nlame ya Juda.

- 26** 1 Ane bôte bese ya Juda be nga nyoñ Ozias, a to mimbu awôm a misaman, a telé nye njô bôt éjian ésa wé Amatsia.
- 2 A nga lôñ Éloth, a bulane nye mfa'a ya Juda, éyoñ éte njô bôt a bômbôya vôm beésa bé be bô.
- 3 Ozias a nga to mimbu awôm a misaman éyoñ a nga taté jôô ; ane a nga jôô bôt mimbu mewôm metan a mibaé Jérusalem : nyia wé a mbe jôé na Jecolia, ngone Jérusalem.
- 4 A nga bo mam me ne mvaé mise me Jehova, aval ane mam mese Amatsia ésa wé a nga bo.
- 5 Ane a nga tindi émiene na, a jeñe Zambe melu Zacharie a nga to, nyô a nga to ñyeman mfa'a ye yene mam be Zambe : nté a nga jeñe Jehova, Zambe a nga tindi mam mé me kele' ôsu.
- 6 Ane a nga kôlô si a ke wosane Bephilistin, a tyam aka'a ya Gath, a aka'a ya Jabné, a aka'a ya a Asdod ; ane a nga lôñe minlam si ya Asdod ; a zañe Bephilistin.
- 7 Ane Zambe a nga volô nye a wosane Bephilistin, a Bearabe be nga to Gur-Baal, a Bemaonite.
- 8 Beammonite fe be nga ya'an Ozias taxe : a jôé dé e nga wum akui anyin Égypte ; amu a nga ke ôsu a bo étua ngu.
- 9 Nalé fe na, Ozias a nga lôñe bitune menda ya mombô aka'a yôp Jérusalem mfa'a ya mbé ya abuk, a mfa'a ya mbé ya mbi'ili, a mfa' aka' e nga viti, a lôñe bie ngu mfa'a ya bita.
- 10 A nga lôñe bitune menda ya mombô mfa'a ya fé, a fa' abui menjeñe mekok, amu a nga bili biyem abui ; mfa'a ya nje'ese fe, a si miñyanebe : a nga bili fe beba'ale mefup a bekôm mefupe mindik mfa'a ya minkô a mfa'a ya mefup m'ayô bidi ; amu a nga nye'e ésaé mefup.
- 11 nalé fe Ozias a nga bili nsamba mewosane bôte ya bita, mbe be nga bo be kele' bita minsamba minsamba, aval ane tañ be nga lañeban é mbe, nje Jeiel ntili

- bekalate ba Maaséja évet be nga lañ, be wôô Hanania, môte wua ya bivete bi njô bôt.
- 12 Ngume tañe ya minlô mi bôte ya menda beésa, ba be mbe biwôlô bi bôte ya ayok, ô mbe bôte betoyini bebaé a mintete misaman.
- 13 Balé bete be nga jôô nsamba mewosan, bôte betoyini mintete mila a zañbwa a mintete fe mitan, be nga bo be bo’o bita a beta ngu, a volô njô bôt a wosane besiñe bé.
- 14 Ane Ozias a nga kôme be biôm, ngum nsamba mewosan ôse, biben, a mekoñ, a mefô’ôlô bityé, a mengômesane bityé, a bilaé, a meko’o ya wua toloo.
- 15 A nga bo fe beta be biôme ya bita Jérusalem, bôt be ne atyeñ be nga té bie, bi tabe bitune menda ya mombô yôp, a mfa’a ya bone meka’a be ne beta aka’a yôp, be nga wua bie mekoñ a beta mekok. Nde jôé dé e nga ke duma ôyap ; amu a nga yen étua mvolan, akekui a nga bo ngu.
- 16 Ve éyoñ a boya ngu, nleme wé ô nga betebane yôp, nalé a nga bo abé, a kop be Jehova Zambe wé ; amu a nga nyine temple Jehovva été na, a di’i encens autel encens yôp.
- 17 Ane Azaria prêtre a nga tôñe nye été, ba be beprêtre be Jehova mewôm mwom, be to biwôlô bi bôte ya ayok :
- 18 ane be nga bam Ozias njô bôt, a jô nye na, A Ozias, sa jame dôé le na, ô di’i Jehova encens, ve di ya beprêtre bone be Aaron, ba be ne ntelan étyi be Zambe na be di’i encens : kui’ atan étun nda ya étyi ; amu ô kobeya ; nalé fe jam été d’aye bo wo duma be Jehova Zambe.
- 19 Eyoñ éte Ozias a nga yaa ; valé a bili ésua b’ adi’i encens mo na, a ye di’i encens ; nde éyoñ ébien a nga yaa beprêtre, zam é nga kulane nye mvom asu a tele asu beprêtre nda Jehova été, mfôm autel encens.
- 20 Ane Azaria njô beprêtre, a beprêtre bese, be nga fombô nye, a yene na, a nto zam mvom asu, ane be nga tindi nye a kôlô vôm ate avô ; ja’an émien ve bo fe avôle ya kôlô, amu Jehova a bibiya nye.
- 21 Nde Ozias njô bôt a nga bo nzezam akekui môs a nga wu, a tabe nda étam, amu a nto nzezam ; amu a mbe mvasan nda Jehova ; a Jotham mone wé a nga jôô nda njô bôt, a tyi’i bôte ya si éte mejô.
- 22 Mimboane mivo’ Ozias a nga bo, atata’a a asu’ulan, mmie Ésaïe nkulu mejô, mon Amots, a nga tili.
- 23 Nalé Ozias a nga bômbô vôm beésa bé be bô ; ane be nga jame nye soñ vôm beésa bé be nga jambe mfa’a ya afupe mesoñ e mbe jôm bejô bôt ; amu be nga jô na, A ne nzezam : ane Jothan mone wé a nga jôô éto jé.
- 27** 1 Jotham a nga to mimbu mewôm mebaé a mitan éyoñ a nga taté jôô ; ane a nga jôô bôt mimbu awôm a misaman Jérusalem : nyia wé a mbe jôé na Jeruscha ngone Tsadok.
- 2 A nga bo mam me ne mvaé mise me Jehova, aval ane mam mese Ozias ésa wé a nga bo : ve jame da, a nji nyine temple Jehova. Bôt be nga to fe be ngenan be bo’ abé.
- 3 A nga lôñ mbé ya akôé nda Jehova, a lôñe fe abui aka’a ya Ophel yôp.
- 4 A nga lôñe fe minlam si minkôle ya Juda, a lôñe fe beta menda nlôñan alem a menda ya mombô bita mefan été.
- 5 A nga wosane fe njô bôte ya bone be Ammon, a dañe be. Nde bone be Ammon be nga ve nye mbu ôte betalent be argent ntet, a mengune me nlisi betoyini awôm, a mengune me orge betoyini awôm. Abim ete nde bone be Ammon be nga ve nye, be nga ve fe mbu baa, a mbu lale.
- 6 Nalé Jotham a nga bo éwôlô, amu a nga kôm mezen mé asu Jehova Zambe wé.

- 7 Mimboane mivo'ô Jotham a nga bo, a mewosane mé mese, a mezene mé, ô lô, bi ne ntilane kalate bejô bôte ya Israël a Juda.
- 8 A nga to mbimbu mewôm mebaé a mitan éyoñ a nga taté jôô, ane a nga jôô bôt mimbu awôm a misaman Jérusalem.
- 9 Nalé Jotham a nga bômbô vôm beésa bé be bô, ane be nga jame nye soñ nlame David : nde Achaz mone wé a nga jôô éto jé.

- 28** 1 Achaz a nga to mimbu mewôm mebaé éyoñ a nga taté jôô ; ane a nga jôô bôt mimbu awôm a misaman Jérusalem : a nji bo mam me ne mvaé mise me Jehova, aval ane David ésa wé ;
- 2 ve a nga wulu mezene bejô bôte ya Israël, a bo fe bengunemelan be ne minyeman mfa'a ya Bebaal.
 - 3 A nga di'i fe encens mbi'ili ya mone Hinnom, a di'i bone bé nduan été, aval ane mbia be mame ya meyoñ Jehova a nga titan asu bone be Israël me mbe.
 - 4 Ane a nga tyi'i biôm a di'i encens mfa'a bito ya bikôndô'ô yôp, a minkôle yôp, a élé ése é ne nyumi si.
 - 5 Ajô te Jehova Zambe wé a nga ve nye mo me njô bôte ya Syrie ; ane be nga bôé nye, a ke beta jama nsamba bôte wé minkôm, a ke be Damas. A nga vebane fe mo me njô bôte ya Israël, nnye a nga wôé nye beta ñwôan.
 - 6 Amu Pékach mone Remalia a nga wôé bôte Juda betoyini ntet a mewôm mebaé môse wua, bese be to biwôlô bi bôte ya ayok ; amu be nge li'i Jehova, Zambe ya beésa bap.
 - 7 Zicri, éwôlô môte ya Éphraïm, a nga wôé Maaséja mon njô bôt, a Azrikam njôô ya nda, a Elkana nyô a nga tôé njô bôt.
 - 8 Ane bone be Israël be nga ke bobenyañe bap minkôm bôte betoyini mintete mibaé, binga, a bo be fam, a bengon, a sa fe be akum abui, a ke biôm be nga sa Samarie.
 - 9 Ve nkulu mejô Jehova a mbe vôm ate, a to jôé na Oded : ane a nga kôlô si a ke tôban nsamba mewosan w'azu Samarie, a jô be na, Tama yenan, amu Jehova, Zambe ya beéso benan, a nga yaa Juda, ajô te a veyá be mo menan, a mi wôéya be aval ayo' e kuiya yôp été.
 - 10 Eyoñe ji mi abôndé fe'e na, mi aye tibi bone be Juda a Jérusalem si be bo belo be fam a belo be binga mfa'a wônan : ve ja'ane be mia, ye mi nji bi minkobane mienan be Jehova Zambe wônan ?
 - 11 Ajô te vô'ôla'ane ma, a bulane minkôm mi maneya nyoñe minkôm be bobenyoñ ; amu mbia ayaa ya Jehova a ne be mia.
 - 12 Eyoñ éte bôte bevo'ô ya minlô mi bôte ya bone be Éphraïm, Azaria mone Jochanan, Bérékia mone Meschillémoth, a Ézéchias mone Schallum, a Amasa mone Hadlaï, be nga tebe fe ba b'aso mewosan ngame yat,
 - 13 a jô be na, Mi aye ke zu minkôm nne : amu mi abôndé fe'e ya bo jam d'aye ve bia nkobane be Jehova, a kô'ôlan mbia be mam mangan a nkobane wongan ; amu nkobane wongan ô ne anen, a mbia ayaa a yaaban Israël.
 - 14 nalé bewosan be nga li'i minkôm a biôm be nga sa asu bivet a ngum ésulane ôse.
 - 15 Ane bôt be maneya totebane môé bete be nga kôlô si, a nyoñe minkôm, a jalé ba bese be nga to minsoé be be mengômesan me so'ô biôm be nga sa, a jalé be biôme nyô, a jalé fe be bikôndé, a ve be biôme ya di a nyu, a wo'ô be mbon, a be'e ba bese ya be be mbe atek bijakase yôp, a ke be Jéricho, nlam melen, be bobenyañe bap : éyoñ éte be nga bulan Samarie.
 - 16 Melu mete Achaz njô bôt a nga lôme tyiñ be bejô bôte ya Assyrie na, be volô nye.
 - 17 Amu Beédomite be nga beta zu bôé Juda, a ke bôte minkôm.

- 18 Bephilistin fe be nga bo ôban mfa'a minlame ya nje'ese, a mfa'a Sud ya Juda, a mane nyoñe Beth-Schémesch, a Ajalon, a Guedéroth, a Soco a male ya été, a Thimna a male ya été, a Guimzo a male ya été : be ve tabe été.
- 19 Amu Jehova a nga sili Juda si amu ajô Achaz njô bôte ya Israël ; amu a nga mane bo ézezam éboboé Juda été ; a kop mbia nkoban be Jehova.
- 20 Ane Tilgath-Pilnéser njô bôte ya Assyrie a nga zu be nye, a ndeñele nye, ve te ke ve nye ngu.
- 21 Amu Achaz a nga nyoñ ngape biôm mfa'a ya nda Jehova, a mfa'a ya nda njô bôt a bivet, a ve je njô bôte ya Assyrie : ve é nji ke volô nye.
- 22 Melu ya nju'u wé njô bôt ate Achaz a nga viane dañe beta kop be Jehova.
- 23 Amu a nga tyi'i bezambe ya Damas be nga bôe nye, biôm ; ane a nga jô na, Amu bezambe ya bejô bôte ya Syrie be nga volô be, ajô te m'aye tyi'i be biôm, nde te b'aye volô ma. Ve be nga vian ndamane nye, a Israël ase.
- 24 Ane Achaz a nga kôane bisua ya nda Zambe vôme wua, a tyi'i bisua ya nda Zambe bitune bitun, a dipe mimbé ya nda Jehova ; ane a nga lôñe beutel mon abu' ase ya Jérusalem.
- 25 A nga télé fe bito ya bikôndôô yôp nlam ôse ya Juda mfa'a ya di'i bezambe bete encens, a soñe Jehova, Zambe ya beésa bé na, a yaa.
- 26 Mimboane mivo' a nga bo, a mezene mé mese, atata'a a asu'ulan, ô lô, bi ne ntilane kalata bejô bôte ya Juda a Israël.
- 27 Ane Achaz a nga bômbô vôm beésa bé be bô, ane be nga jame nye soñ nlam, ô ne na, Jérusalem ; amu be nji ke nye mesoñe bejô bôte ya Israël été : ane Ézéchias mone wé a nga jôô éto jé.
- 29** 1 Ézéchias a nga taté jôô éyoñ a nga to mimbu mewôm mebaé a mitan ; ane a nga jôô bôt mimbu mewôm mebaé a ébu Jérusalem : nyia wé a mbe jôé na Abija, ngone Zacharie.
- 2 A nga bo mam me ne mvaé mise me Jehova, aval ane mam mese David ésa wé a nga bo.
- 3 Nnye ate, mbu a nga taté jôô, ngone ya ôsu, a nga dii mimbé ya nda Jehova, a kôme mie.
- 4 Ane a nga soo beprêtre a Belévite, a kôane be vôm a mbe ndam mfa'a jôp d'atôô,
- 5 a jô be na, Vô'ôla'ane ma, mia Belévite ; tunane miabebien éyoñe ji, a tune fe nda Jehova, Zambe ya beéso benan, a be'e biôm bi ne mvin bi kôlô vôm a ne étyi.
- 6 Amu betate bangan be maneya kop, a bo mam me ne abé mise me Jehova Zambe wongan, a li'i nye, a be maneya kôñelane mesu vôm Jehova a wô'ô tabe, a lume nye memvus.
- 7 Be maneya fe dipe mimbé ya mbala'a si, a dim belampe, te fe di'i encens nge tyi'i mimvean b'adi'i nduan vôm a ne étyi be Zambe ya Israël.
- 8 Ajô te Jehova a nga yaa Juda a Jérusalem, nde a suuya be be tindibane li a li, be bo jôme ya semé, a jôm b'avim, ane mise menan me lô.
- 9 Amu mi lô, betate bangan be maneya wu a nkpwaté mekôn, a bo be fam bangan a bengon a binga bangan be nto minkôm amu ajô te.
- 10 Nde éfia é ne me nleme na, me bo élat a Jehova Zambe ya Israël, nde te mbia ayaa wé a ye vase be bia.
- 11 A bone bam, te boane mam mboane ya éles éyoñe ji ; amu Jehova a tobeya mia na, mi tebe asu dé, mfa'a ya bo ésaé be nye, nde te mi aye bo bebo bisaé bé, a di'i ences.
- 12 Eyoñ éte Belévite be nga kôlô si, Machath mon Amasaï, a Joël mon Azaria, mfa'a ya bone Bekehathite ; a mfa'a ya bone be Merari, Kis mon Abdi, a Azaria

- mone Jehalléleel ; a mfa'a ya Beguerschonite, Joach mone Zimma, a Éden mone Joach ;
- 13 a mfa'a ya bone be Élitsaphan, Schimri ba Jeïel, a mfa'a ya bone be Asaph, Zacharie ba Matthania ;
- 14 a mfa'a ya bone be Héman, Jehiel ba Schimeï ; a mfa'a ya bone be Jeduthun, Schemaeja ba Uzziel.
- 15 Ane be nga sulane bobenyañe bap, a tune bebien, a nyine na be fubu nda Jehova, aval ane njô bôt a nga tiñeti a mejô me Jehova.
- 16 Ane beprêtre be nga ke nyin nda Jehova étune ya été na, be fubu je, nde be nga soo biôm bi ne mvin bise be nga koé temple Jehova, a zu bie nseñe ya nda Jehova. Ane Belévite be nga nyoñe bie, be be'e bie a ke bie fé mfa'a ya ôtoñe Cédron.
- 17 Be nga taté tune biôm môs ngone ya ôsu é nga taté, a éyoñ ngon é nga bo melu mwom be nga kui mbala'a si Jehova ; be nga tun nda Jehova tañe melu mwom : ane be nga su'u éyoñ ngone ya ôsu é nga bo melu awôm a mesaman.
- 18 Eyoñ éte be nga ke be Ézéchiass njô bôt nda njô bôt été, a jô na, Bi maneya fubu nda Jehova ése, a autel ya mimvean b'adi'i nduan, a bisua bise ya été, a tawôlô fembé ya nlitan, a bisua biseya été.
- 19 Nalé fe bisua bise Achaz njô bôt a nga wua fé melu a nga jô bôt éyoñ a nga kop, bi maneya kôme bie a tune bie ; ô lô, bi nto asu autel Jehova.
- 20 Eyoñ éte Ézéchiass njô bôt a nga kune kôlô si, a sulane bivete ya nlam, a bet a ke nda Jehova.
- 21 Ane be nga zu beyôm binyaka zañbwa, a beyôm mintômba zañbwa, a bone mintômba zañbwa, a beyôm bikela zañbwa, bi bo mvean amu abé ajô si a jô je a ajô nda ya étyi a ajô Juda. Ane a nga jô beprêtre bone be Aaron na, be tyi'i bie autel Jehova yôp.
- 22 Nalé be nga wôé beyôm binyaka bete, a beprêtre be nga nyoñe metyi, a miam me autel yôp : be nga wôé beyôm mintômba bete, a miam metyi autel yôp ; be nga wôé fe bone mintômba, a miam metyi autel yôp.
- 23 Nde be nga zu beyôm bikela bete b'aye bo mvean amu abé asu njô bôt a asu ngum ésulan ; ane be nga beté be mo map :
- 24 wôna beprêtre be nga wôé be, a bo metyi ya été mvean amu abé autel yôp, mfa'a ya bo metuna'a ajô Israël ase ; amu njô bôt a nga ve atiñe na, mvean b'adi'i nduan a mvean amu abé bi aye veban ajô Israël ase.
- 25 Ane a nga télé Belévite nda Jehova be bili biwoé, a memvet, a bingombé, aval ane atiñe David e nga to, a Gad ñyene mame ya njô bôt, a Nathan nkulu mejô ; amu atiñ ete e nga so be Jehova anyu bekulu mejô bé.
- 26 Ane Belévite be nga tebe be bili biôm bi David b'abôm, beprêtre ke be bili metoñ.
- 27 Ane Ézéchiass a nga tiñeti na, be tyi'i mvean b'adi'i nduan autel yôp. Eyoñ mvan b'adi'i nduan ô nga taté veban, jia Jehova é nga taté fe, a metoñ, a fulane fe biôm bi David njô bôte ya Israël b'abôm.
- 28 Ane ngum ésulan ôse ô nga kañ, a beyia bia be nga yia, a beloñe metoñ be nga loñ ; mam mete mese me nga ke ôsu akekui mvean b'adi'i nduan ô nga mane veban.
- 29 Eyoñ be nga mane tyi'i mimvean, njô bôt ba be bôte bese be nga to nsamba wé be nga kumbu a kañ.
- 30 Nalé fe na, Ézéchiass njô bôt ba be bivet be nga tiñeti Belévite na, be yia Jehova bia ya nkañan a mejô me David, a ma ya Asaph ñyene mam. Ane be nga yia bia ya nkañan a mevak, a lui minlô miape si a kañ.
- 31 Eyoñ éte Ézéchiass a nga yalan a jô na, Eyoñe ji mi maneya télé miabebien étyi be Jehova ; za'ane bébé a zu biôm b'atyik a mimveane ya akéva nda Jehova

- été. Ane ngum ésulan ô nga zu biôm b'atyik a mimveane ya akéva ; a ba bese minlem mi nga kômbô be nga zu mimvean b'adi'i nduan.
- 32 Tañe mimvean b'adi'i nduan ngum ésulan ô nga zu je é mbe na, beyôm binyaka mewôme zañbwa, beyôm mintômba ntet, a bone mintômba mintete mibaé : bili bite bise bi mbe biôme ya ve Jehova mvean b'adi'i nduan.
- 33 A biôm bi nga téléban étyi be Zambe bi mbe na, beyôm binyaka mintete misaman a mintômba betoyini bela.
- 34 Ve beprêtre be nga viane bo tyôtyoé, te ngule ya soé mimvean b'adi'i nduane mise bikôp : ajô te bobenyañe bap Belévite be nga volô be, akekui ésaé é nga man, akekui fe beprêtre be nga mane tune bebien ; amu Belévite be mbe zôsô minlem mfa'a ya tune bebien a dañe beprêtre.
- 35 Nalé fe mimvean b'adi'i nduan mi mbe abui abui, a fulan avoñe mimveane ya bo mvo'é, a mimveane binyunyui mfa'a mvean ôse b'adi'i nduan. Nalé ésaé ya nda Jehova é nga téléban ne sim !
- 36 Ane Ézéchias a nga vak, a bôte bese, amu mam Zambe a nga kôm mfa'a ya bôt : amu jam ete e nga boban a temetem.
- 30** 1 Ane Ézéchias a nga lôm Israël ase a Juda tyiñ, a tili fe Éphraïm a Manassé bekalate na, b'ayiane zu nda Jehova Jérusalem, mfa'a ya ba'ale pâque be Jehova, Zambe ya Israël.
- 2 Amu njô bôt, ba be bivete bié, a ngum ésulan ôse, be nga mane bôndé fe'e Jérusalem na, b'aye ba'ale pâque ngone baa.
- 3 Amu be nji bo ngule ya ba'ale je éyoñe ya été, amu beprêtre be nji tame tune bebien abim d'ayian, nalé fe amu bôt be nji tame sulane Jérusalem.
- 4 Nde jam ete e mbe zôsô mise me njô bôt a ngum ésulan ôse.
- 5 Nalé be nga télé mvinda na, be kate foé mimfa'a mise ya Israël, akôlô Beer-Schéba akui fe Dan, na, b'ayiane zu ba'ale pâque be Jehova, Zambe ya Israël, Jérusalem : amu be nga bo te fe ba'ale je bôt be to abui ane e ne ntilan.
- 6 Nalé minlôman mi nga kôlô vôm njô bôt ba be bivet be nga to, mi bili bekalate bete, a ke mimfa'a mi Israël mise a Juda, aval ane atin njô bôt e nga to, mi jô'ô na, Mia bone be Israël, beta'a kôñelane be Jehova, Zambe ya Abraham, Isaac, a Israël, nde te a ye bulan mfa'a mebuka'a ya be mia me nga nyiñe mo bejô bôte ya Assyrie.
- 7 Te boan aval ane beéso benan, a bobenyoñe benan, be nga kop be Jehova, Zambe ya beésa bap, nalé a nga suu be be jañ, ane mi lô.
- 8 Eyoñe ji te boan ntip, aval ane beéso benan be nga bo ; ve suu miabebien be Jehova, a nyine vôme wé a ne étyi, nnye ate a téléya étyi nnôm éto, a bo Jehova Zambe wônan ésaé, nde te beta ayaa wé a ye vase be mia.
- 9 Amu nge mi aye beta kôñelan a ke be Jehova, wôna bobenyoñe benan a bone benan b'aye yen mvam mise me ba be nga ke be minkôm, a b'aye beta zu si nyô : amu Jehova Zambe wônan a ne mvam a ko fe éngôngo, a ye bo te vaa asu dé be mia, nge mi bulane be nye
- 10 Nalé minlôman mi nga lôte minlam minlam si ya Éphraïm a Manassé, akekui Zabulon : ve be nga dañe woé mie, a kpwe'ele mie.
- 11 A kôsa bo nalé, befam bevo'o ya Aser a Manassé a Zabulon be nga suu bebiene si, a zu Jérusalem.
- 12 Nalé fe wo ya Zambe ô nga tindi Juda na be bo nleme wua, mfa'a ya bo atinñe ya njô bôt a bivet amu njôane Jehova.
- 13 Nde bôt abui be nga sulane Jérusalem mfa'a ya ba'ale fête ya fembé é ne te mvusan ngone baa, étua beta ésulan.
- 14 Ane be nga kôlô si a vaa beutel be nga to Jérusalem, a vaa fe beutel be encens bese, a wua be ôtôñe Cédron été.

- 15 Eyoñ éte be nga wôé biôme ya pâque éyoñ ngone baa é nto melu awôm a menyin : a beprêtre a Belévite be nga wô'ôson, a tune bebien, a zu mimvean b'adi'i nduan nda Jehova.
- 16 Ane be nga tebe été jap a tône minsamba, aval ane metiñe me Moïse môte ya Zambe me né : beprêtre be nga miam metyi be nga nyoñe mo Belévite.
- 17 Amu bôt abui be nga to ésulan éte be nji tame tune bebien : ajô te Belévite be nga bili ésaé ya wôé biôme ya pâque ajô môť ase a nji bo mfuban, mfa'a ya tune be be Jehova.
- 18 Amu étua abui bôt, abui ya Éphraïm a Manassé, Issacar a Zabulon, e nji tame tune bebien, ve be nga di pâque zen é nji bo ntilan. Amu Ézéchias a nga mane ye'elan ajô dap, na, Mbamba Jehova a jamé'é môť ase
- 19 a télé nleme wé na a jeñe Zambe, Jehova, Zambe ya beésa bé, a kôsa bo a nji bo mfuban aval ane mfubane ya nda é ne étyi ô né.
- 20 Ane Jehova a nga vô'ôlô Ézéchias, a saé bôte bete.
- 21 Ane bone be Israël be nga to Jérusalem be nga ba'ale fête ya fembé é ne te mvusan tañe melu zañbwa a beta mevak ; a Belévite a beprêtre be nga kañe Jehova môse mise ; be yi'a Jehova bia a biôm b'abôm bi jô'ô ngu.
- 22 Ane Ézéchias a nga kobô Belévite bese be nga bili nya fe'e mfa'a ya ésaé Jehova nkobô ya volô be minlem. Nalé ate be nga di nté ôse ya fête melu mete zañbwa, be va'a biôm be nga tyi'i mfa'a mimveane ya bo mvo'é, a meme mam be Jehova, Zambe ya beésa bap.
- 23 Ane ngum ésulan ôse ô nga bôndé fe'e na, be ba'ale melu mefe zañbwa ; nde be nga ba'ale melu mefe zañbwa a mevak.
- 24 Amu Ézéchias njô bôte ya Juda a nga ve ésulan beyôm binyaka toyini wua a mintômba betoyini zañbwa mfa'a ya mimvean ; bivete ke bi nga ve ésulan beyôm binyaka toyini wua a mintômba betoyini awôm : a étua abui beprêtre é nga tune bebien.
- 25 Nalé ngum ésulane ya Juda ôse, a fulane beprêtre a Belévite, a ngum ésulan ôse ô nga so Israël, a mintabe mi nga so si ya Israël, a zu tabe Juda, be nga vak.
- 26 Nalé ate beta meva'a me nga bobone Jérusalem ; amu akôlô melu ya Salomon mone David njô bôte ya Israël, be nji bo aval ete Jérusalem.
- 27 Eyoñ éte beprêtre Belévite be nga kôlô si a botane bôt : a tyiñe jap é nga wô'é, a meye'elane map me nga kui éto jé a wô'ô tabe é ne étyi, ja'an akui yôp.
- 31** 1 Eyoñ mam mete mese me nga man, bôte bese ya Israël be nga to, be nga ke minlame ya Juda, a bôé mekône bifus, a ba'é Beaschera, a tyam bito ya binkôndô'ô yôp a beutel mfa'a ya Juda ase a Benjamin, nalé fe mfa'a ya Éphraïm a Manassé, akekui be nga mane jiane bise. Eyoñ éte bone be Israël bese be nga bulane minlam miap, môť ase a kele' ngape si jé.
- 2 Ane Ézéchias a nga télé minsamba beprêtre ane mi aye bo mi kelek, a télé fe Belévite ane minsamba miap mi né, môť ase aval ane ésaé jé é né, beprêtre a Belévite bebaane, mfa'a ya tyi'i mimvean b'adi'i nduan a mimveane ya bo mvo'é, mfa'a ya bo bisaé, a mfa'a ya ve akéva, a mfa'a ya kañ benya mimbée ya minkane mi Jehova été.
- 3 A nga tiñeti fe ngap njô bôt j'aso biôm bié mfa'a ya mimvean b'adi'i nduan, é ne na, mfa'a mimvean b'adi'i nduan mam me tyé a mam me ngô'é, a mimvean b'adi'i nduan melu ya besabbat, a mi ya meté bengon, a mi ya befête be ne mintiñetan, aval ane e ne ntilane metiñe me Jehova été.
- 4 A nga ve fe bôt be to Jérusalem atiñe na, be ve ngape ya beprêtre a Belévite, ane be ne ve bebien mfa'a ya metiñe me Jehova.

- 5 Nné ane atĩĩ ete e nga kui, bone be Israēl be nga ve mbômbô ya fôn, a mfefé vin, a mbon, a wôé, a jôme ya biôm bise bi awum mefup abui abui ; be nga zu fe ve ngap awômô ya biôm bise abui abui.
- 6 Nalé fe bone be Israēl a Juda, be to minlame ya Juda, mbe fe be nga zu ngap awômô ya beyôm binyaka a mintômba, a ngap awômô ya biôm bi ne mintiñetane na, bi aye téléban étyi be Jehova Zambe wop, a bôé bie mevise mevis.
- 7 Ngone lale nje be nga taté bôé biôme ya mevise mete si, a sondô me ngone zañbwale.
- 8 Eyoñ Ézéchias ba be bivet be nga zu a yene mevise mete, be nga botane Jehova, a bôte bé Israēl.
- 9 Eyoñ éte Ézéchias a nga sili beprêtre a Belévite ajô mevise mete.
- 10 Ane Azaria njô beprêtre, môte ya nda bôte Tsadok, a nga yalane nye a jô na, Nté ane bôt be nga taté zu ve biôme ya nkañan nda Jehova, bi diya a yen abim d'ayian, abui fe d'abuk : amu Jehova a maneya botane bôte bé ; a jôm é bu'uya nje é ne beta abime nyô.
- 11 Eyoñ éte Ézéchias a nga ve atĩĩ na, be kôm bitune menda nda Jehova éte ; ane be nga kôme bie ;
- 12 nde be nga zu biôme ya nkañan a mengape ya awômô, a biôm b'ave Zambe ngum mvean a mban. Conania mone Léville a mbe njôô ya éte, a Schimeï monyañe wé a mbe môta baa ;
- 13 a Jehiel, a Azazia, a Nachath, a Asaël, a Jerimoth, a Jozabad, a Éliel, a Jismakia, a Machath, a Benaja, be mbe bejome mam be wôô Conania ba Schimeï moyañe wé, Ezéchias njô bôt a nga télé be, a Azaria a to njôô ya nda Zambe.
- 14 Ane Koré mone Jimna mone Léville, mba'ale mbé ya mfa'a jôp d'atôô, a mbe njôô ya mimvean b'ave Zambe ane minlem mi anye'e mfa'a ya kape biôme ya nkañane ya Jehova, a biôm bi adañ étyi.
- 15 Bôt be nga wôô nye be mbe na, Éden, a Minjamin, a Josué, a Schemaeja, Amaria a Schecania, be to minlam beprêtre, be ba'ale nya étoo wop b'abuni be éte na, b'aye ve bobenyañe bap ane minsamba miap mi né, ba be ne anen avale fe ane ba ne tyôtyoé :
- 16 te lañe ba be nga lañeban ane bindane ya befam bi né, ataté ba be nto mimbu mila a ke ôsu, môte ase a nga bo a nyi'in nda Jehova éte, ane ntiñetane ya môs ôse w'ajô, mfa'a ya bo bisaé ya bité biap aval ane minsamba miap mi né ;
- 17 a ba be nga lañeban ane bindane ya beprêtre bi né, be tôñe menda beésa bap, a Belévite ataté ba be nto mimbu mewôm mebaé a ke ôsu, be to bité biap ane minsamba miap mi né ;
- 18 a ba be nga lañeban a bindan mfa'a ya ayôme bone dap ese, a binga bap, a bo be fam bap, a bengone bap, nsamba bôt ôse : amu be nga tune bebien be bo étyi mfa'a ya nya étoo wop b'abuni be éte.
- 19 Nalé fe mfa'a ya bone be Aaron beprêtre, be to mefup biwome ya minlam miap éte, minlam mise, bôt be nga to be toteba'an a môé, na, b'aye ve beyôm bese mfa'a ya beprêtre mengap, a ba bese ya Belévite be nga lañeban a bindan.
- 20 Aval ete nde Ézéchias a nga bo mfa'a ya Juda ase ; ane a nga bo mam me ne mvaé a zôsô a mban asu Jehova Zambe wé.
- 21 Esaé ése a nga taté mfa'a bisaé ya nda Zambe, a mfa'a ya metiñ, a mfa'a ya mam me ne mintiñetan, na, a jeñe Zambe wé, a nga bo bie a nlem ôse, a mam mé me nga ke ôsu.
- 32** 1 Eyoñ mam mete me nga man, a mbamba mboan ate, Sanchérib njô bôte ya Assyrie a nga zu, a nyine Juda, a vule minkane ya wosane minlam mi mbe nlôñan alem, a ve'e na, a nyoñe mie mfa'a wé.

- 2 Eyoñ Ézéchias a nga yene na, Sanchérib a soya, a yene fe na a kômbô wosane Jérusalem,
- 3 ba be bivete bié a biwôlô bi bôte bié be nga bôndé fe'e na b'aye dipe mendime ya menjeñ me mbe nlam atan ; ane be nga volô nye.
- 4 Nalé bôt abui be nga sulan, ane be nga dipe menjeñ mese, a ôtôñ ô nga bo ô lôte' zañe ya si éte, a jô na, Amu jé bejô bôte ya Assyrie b'aye so, a koé abui mendim ?
- 5 Ane a nga bi nlem, a lôñ aka'a se e nga to ntyaman, a bete de yôp nné ane bitune menda b'amombô, a aka' avo' e mbe mfa'a ya atan, a lôñe Millo ngu nleme David éte, a bo biôme ya bita a biben abui abui.
- 6 Ane a nga télé bivete ya mewosan bi jô'ô bôt, a sulane be vôm a nga to nseñ bébé beta mbé ya akak, a kobô be mbamba nkobô, a jô na,
- 7 Bo'an ngu a ayo'o minlem, te koane woñ nge fô'ôban amu njô bôte ya Assyrie, nge amu jama bôt a ne nsamba wé ; amu nyô a ne be bia a ne anen a dañe nyô a ne be nye :
- 8 jôm é ne be nye é ne wo ya minsôn ; ve jôm é ne be bia é ne Jehova Zambe wongan a ye volô bia, a wosane mewosane mangan. Ane bôt be nga ye'ebe mejô me Ézéchias njô bôte ya Juda.
- 9 Mam mete me maneya, ane Sanchérib njô bôte ya Assyrie a nga lôm bebo bisaé bé Jérusalem (éyoñ éte a to asu Lakis, a ngule jé ése nsamba wé), be Ézéchias njô bôte ya Juda, a be bôte bese ya Juda be nga to Jérusalem, be jô'ô na,
- 10 Avale di nde Sanchérib njô bôte ya Assyrie a jô, na, Za jôm mi to je ndi, ane mi ajibi dilibane bita Jérusalem éte ?
- 11 Ke Ézéchias a dutu mia minleme na, a ye ve mia awu ya mfumbale ya zaé a évé, a jô na, Jehova Zambe wongan a ye nyii bia mo me njô bôte ya Assyrie ?
- 12 Ke Ézéchias ate a vaaya bito bié ya bikôndô'ô yôp a beautel bé, a ve Juda a Jérusalem atiñe na, Mi aye kañ asu autel wua, a di'i encens éte yôp ?
- 13 ye mi nji yeme mam bia beésa bam bi maneya bo bôte bese ya mesi ? Ye bezambe ya meyoñe ya mesi mete be mbe ngule ya nyii si jap mo mam éte a zen éziñ ?
- 14 Za a nga to mfa'a bezambe bese ya meyoñe mete beésa bam be nga jian ne meñ, a mbe ngule ya nyii bôte bé mo mam, ane Zambe wônan a ne nyii mia mo mam ?
- 15 Ajô te te yebane na, Ézéchias a du'u mia, nge dutu mia mi nlem zen éte, nalé fe mi te bunane nye ; amu te ke zambe ya ayoñ éziñ nge njôan éziñ a mbe ngule ya nyii bôte bé mo mam éte, nge mo beésa bam : ngumane ke Zambe wônan a ye bo te nyii mia mo mam ?
- 16 Bebo bisaé bé be nga beta fe kobô Jehova Zambe abé, a Ézéchias mbo ésaé wé.
- 17 A nga tili fe bekalate, a kpwe'ele Jehova, Zambe ya Israël, a kobô nye abé, a jô na, Aval ane bezambe ya meyoñe ya mesi, mbe be nji nyii bôte bap mo mam éte, aval ete fe Zambe ya Ézéchias a ye bo te nyii bôte bé mo mam.
- 18 Ane be nga yôtane tyiñe yôp bôte ya Jérusalem be nga to aka'a yôp a nkobô ya Bejuif, a kômbô sise be, a ndeñele be ; ane be ne nyoñ nlam.
- 19 Benga kobô ajô Zambe ya Jérusalem, ane b'akobô ajô bezambe ya meyoñe ya si nyô, mbe be ne mbobane ya mo me bot.
- 20 Ane Ézéchias njô bôt, ba Ésaïe nkulu mejô mon Amots, be nga ye'elan amu ajô te, a yôn mfa'a ya yôp.
- 21 Ane Jehova a nga lôm ange, nnye a nga wôé biwôlô bi bôte ya ayo'o bise, a bôte ya ôsu a bivet, be nga to minkane mi njô bôte ya Assyrie. Nalé a nga

- bulane si jé, a ôson asu. Eyoñ a nga suan nda ya zambe wé, ba be nga so abume dé émien be nga wôé nye vôm ate a nkpwaté mekôn.
- 22 Nalé ate Jehova a nga nyii Ézéchias a bôt be nga to Jérusalem mo me Sanchérib njô bôte ya Assyrie, a mo me ba bevo’o bese, a liti be mezen mimfa’a mise.
- 23 Ane abui bôt e nga zu ve Jehova biôm Jérusalem, a ve fe Ézéchias njô bôte ya Juda bidima bi biôm ; nde ataté éyoñ éte a nga betebane yôp mise meyoñe mese.
- 24 Melu mete Ézéchias a nga kon bebé awu : ane a nga ye’elane Jehova ; nye ve kobô nye, a ve nye ndem.
- 25 Ve Ézéchias a nji bulane bo aval ane mvam é nga bobane be nye ; amu nleme wé ô nga betebane yôp : ajô te ayaa e nga kui be nye, a kui fe Juda a Jérusalem.
- 26 A kôsa bo nalé, Ézéchias a nga je’ebe nleme si amu mebune ya nleme wé, émien a bôt be nga to Jérusalem, ajô te ayaa Jehova e nji kui be be melu Ézéchias a nga to.
- 27 Ézéchias a nga bili étua abui akum a duma : ane a nga kôm mevôme ya naan akum mfa’a ya argent, a mfa’a ya or, a mfa’a meko’o me ne édima, a mfa’a ya bityita’a, a mfa’a ya biben, a mfa’a mevale bisua bi ne mvaé mese ;
- 28 nalé fe menda ya naane biôm mfa’a ya ñwumane fôn a mfefé vin a mbon ; a kôme fe bitune menda mfa’a ya betit mevale meva, a mebamba mfa’a ya mimbam.
- 29 Nalé fe na, a nga kôm minlam, a bi mimbam mintômba a binyanka abui abui ; amu Zambe a nga mane ve nye étua abui akum.
- 30 Ézéchias ate fe nnye a nga dip anjeñe ya akôé mendim me Guihon, a dutu me zôsô nlame David mfa’a jôp d’adim. Mimboane mise Ézéchias a nga bo mi nga ke ôsu.
- 31 Ve jame da, mfa’a ya ajô minlômane bivete ya Babylone, bi nga lôme nye mie a sili étua jam é nga bobane si éte, Zambe a nga jô’é nye na, a ve’ele nye, nde te a ye yeme mam mese me nga to nye nlem.
- 32 Mimboane mivo’ Ezéchias a nga bo, a mbamba mimboane mié, ô lô, bi ne ntilan ñyenana Esaïe nkulu mejô mon Amots a nga yen, kalata bejô bôte ya Juda a Israël éte.
- 33 Ane Ézéchias a nga bômbô vôm beésa bé be bo, nde be nga jame nye soñ vôm mesoñe me bone be David m’ake yôp : a Juda ase a bôt be nga to Jérusalem be nga wumulu nye awu dé. Ane Manassé mone wé a nga jôô éto jé.
- 33** 1 Manassé a nga to mimbu awôm a mibaé éyoñ a nga taté jôô ; ane a nga jôô bôt mimbu mewôm metan a mitan Jérusalem.
- 2 A nga bo mam me ne abé mise me Jehova, a tônia mbia be mame ya meyoñ Jehova a nga vaa asu bone be Israël.
- 3 Amu a nga beta lôñe bito ya binkôndôô yôp Ézéchias ésa wé a nga tyam ; a nga lôñe fe Bebaal beautel, a bo Beashera, a kañ nsamba ôse ya yôp, a bo bie bisaé.
- 4 Ane a nga lôñe beautel nda Jehova éte, nje Jehova a nga jô na, Jôé dam d’aye bo Jérusalem nnôm éto.
- 5 Ane a nga lôñ nsamba ôse ya yôp beautel minseñe mibaé ya nda Jehova.
- 6 A nga lôtô fe bone bé nduan éte mbi’ili ya mone Hinnom ; a bo a bo’o mame ya ngam, a mame ya mingengañ, a bo fe a biki’i mam, nalé fe ba be bôt be bili bekôn a mimvimvi’i be nga fulane mam : a nga bo abé abui mise me Jehova, a soñe nye a yaa.

- 7 Ane a nga télé nkpwelan évé'ela'a ya ngunemelan a nga bo, nda Zambe été, nje Zambe a nga jô David ba Salomon mone wé na, M'aye futi jôé dam nda nyô été, a Jérusalem, nnye me tobeya meyoñe mese ya Israël été, nnôm éto :
- 8 nalé fe m'aye bo te beta vaa mebo me Israël si me nga télé mfa'a ya beéso benan, nge b'aye bo ve ba'ale mboan ôse me nga tiñeti be, e ne na, metiñe mese a memvinda a minjôan bi nga veban a Moïse.
- 9 Ane Manassé a nga wone Juda a bôt be nga to Jérusalem, nalé be nga bo abé a dañe meyoñ Jehova a nga jian asu bone be Israël.
- 10 Ane Jehova a nga kobô Manassé, a bôte bé ; ve be ni tyô'ô jam.
- 11 Ajô te Jehova a nga dutu bivete ya nsamba mewosan njô bôte ya Assyrie be be, mbie bi nga futi Manassé bengôkop été, a ka'a nye mengata'a, a ke nye Babylone.
- 12 Eyoñ a nga tôban njuk, a nga ja'é Jehova Zambe wé, a sili émiene si beta nsilan asu Zambe ya beésa bé.
- 13 Ane a nga ye'elane nye ; nye ve wô'ô nye, a wô'ô nja'ane wé, a beta zu nye Jérusalem njôane wé été. Eyoñ éte Manassé a nga yeme na, Jehova nnye a ne Zambe.
- 14 Eyoñ mam mete me nga man, ane a nga lôñ aka'a meko'o ya atan mfa'a ya nlame David, Guihon mfa'a jôp d'adim, mbi'ili été, akekui anyine ya mbé kos ; a nga bômane de Ophel, a dañe bete de ôyape yôp : ane a nga futi fe biwôlô bivete ya ayok minlam mise ya Juda mi mbe nlôñan alem.
- 15 Ane a nga vaa bezambe ya meyoñe mefe, a vaa fe ngunemelan nda Jehova été, a beutel bese a nga lôñ nkôle ya nda Jehova, a Jérusalem, a vaa be nlam a wua fé.
- 16 Ane a nga beta lôñ autel Jehova, a di'i biôm b'atyi'i mfa'a mimveane ya bo mvo'é a mimveane ya ve akéva été yôp, a ve Juda atiñe na, be kañe Jehova, Zambe ya Israël.
- 17 A kôsa bo nalé, bôt be nga ke ôsu a tyi'i fe biôm bito ya bikôndô'ô yôp, ve mfa'a ya be Jehova Zambe wop étam.
- 18 Mimboane mivo'o Manassé a nga bo, a ñye'elan a nga ye'elane Zambe wé, a mejô beyene mam be nga kobô nye a jôé Jehova, Zambe ya Israël, ô lô, bi ne ntilane mimboane bejô bôte ya Israël été.
- 19 Nalé fe ñye'elan a nga ye'elan, avale fe ane Zambe a nga wô'ô nye, a abé dé ese a nkobane wé, a mevôm a nga lôñe bito ya bikôndô'ô yôp, a télé Beashera a bengunemelan be ne minkpwelan, éyoñ éte a ngenan te je'ebe nleme si, ô lô, bi ne ntilane kalata nkañetane mame ya Hozaï été.
- 20 Nalé Manassé a nga bômbô vôm beésa bé be bô, ane be nga jame nye soñ nda jé été : a Amon mone wé a nga jôô éto jé.
- 21 Amon a nga to mimbu mewôm mebaé a mibaé éyoñ a nga taté jôô ; ane a nga jôô bôt mimbu mibaé Jérusalem.
- 22 A nga bo mam me ne abé mise me Jehova, aval ane Manassé ésa wé a nga bo ; ane Amon a nga tyi'i biôm mfa'a ya bengunemelan be ne minkpwelan bese Manassé ésa wé a nga bo, a bo be ésaé.
- 23 A nji je'ebe nleme si asu Jehova, aval ane Manassé ésa wé a nga je'ebe nlem ; ve Amon ate a nga viane dañedañe kop.
- 24 Ane bebo bisaé bé be nga bôndé nye fe'e mesengan, a wôé nye nda jé émien.
- 25 Ve bôte ya si éte be nga wôé bôte bese be nga bôndé Amon njô bôt fe'e mensengan éte ; a bôte ya si éte be nga télé Josias mone wé njô bôt éto jé.
- 34** 1 Josias a nga to mimbu mwom éyoñ a nga taté jôô ; ane a nga jôô mimbu mewôm mela a wua Jérusalem.

- 2 A nga bo mam me ne mvaé mise me Jehova, a wulu mezene me David ésa wé, te ke yale feñ mfa'a ya mbo nnôm nge mbo nga.
- 3 Amu mbu mwomô a nga jôô wo bôt, valé a ngenane mongô, a nga taté jeñe Zambe ya David ésa wé, a mbu awôm a baa a nga taté fubu Juda a Jérusalem, a vaa be bito ya bikôndô'ô yôp, a Beashera, a bengunemelan be ne minkpwelan, a bengunemelan be ne minyeman.
- 4 Ane be nga tyam beutel Bebaal émien a to ; a nga ba'é fe bengunemelane ya kañe jôp be nga to be yôp ; a bu'u Beashera, a bengunemelan be ne minkpwelan, a bengunemelan be ne minyeman, bifus, a bo bie ndup, a kutane je mesoñe ya ba be nga bo be tyi'i be biôm.
- 5 Ane a nga di'i bivese ya beprêtre beutel bape yôp, a fubu Juda a Jérusalem.
- 6 Aval ete fe a nga bo minlame ya Manassé a Éphraïm a Siméon, akekui Nephtali, mfa'a ya bili'i biap afôla te.
- 7 Ane a nga tyam beutel, a tya'a Beashera a bengunemelan be ne minkwelan ndup, a ba'é fe bengunemelane ya kañe jôp bese si se ya Israël, a bulan Jérusalem.
- 8 Mbu awôm a mwomô a nga jôô wô bôt, éyoñ a maneya fubu si éte a nda, a nga lôme Schaphan mon Atsalia, a Maaséja njôô ya nlam, a Joach mone Joachaz mba'ale mintilane ya ayoñ, be ke kôm nda Jehova Zambe wé.
- 9 Ane be nga ke be Hilkija njô beprêtre, a suu moné be nga zu nye nda Zambe, nnye Belévite, beba'ale mbô'ô mbé, be maneya kôane mo me bôte ya Manassé a Éphraïm, a mfa'a mebaka'a me Israël mese, a Juda ase a Benjamin, a bôt be nga to Jérusalem.
- 10 Ane be nga ve nye mo bebo bisaé be nga bo be jô'ô mame ya nda Jehova ; a bebo bisaé be nga bo be bo' ésaé nda Jehova bete be nga ve nye na, be kôm nda a beta bo je mvo'é :
- 11 be nga ve nye mintyetyeñ a belôñ, be kuse mimbaane mekok, a bilé ya lat nda, a bi ya bo mimbôñe ya menda mme bejô bôte ya Juda be nga mane ndaman.
- 12 Ane bôte bete be nga bo ésaé mvo'é : bivete ya été bi mbe na, Jachath ba Abdias, Belévite, mfa'a ya bone be Merari ; a Zacharie ba Meschullam, mfa'a ya bone Bekehathite, be tindi je ôsu ; a ba bevo'o ya Belévite, ba bese be mbe atyeñe ya bôme biôme ya bia.
- 13 Mbe fe be nga jôô bebe'e mimbe'e, a tindi ba bese be nga bo ésaé mevale bisaé mese : a Belévite be mbe fe betili bekalate, a bivet, a beba'ale mimbé.
- 14 Eyoñ be nga kuli moné be nga zu nye nda Jehova atan, Hilkija prêtre a nga some kalate metiñe me Jehova Moïse a nga ve.
- 15 Ane Hilkija a nga yalan a jô Schaphan ntili bekalate na, Me someya kalata metiñ nda Jehova été. Ane Hilkija a nge kee Schaphan kalate ate.
- 16 Ane Schaphan a nga ke kalate ate be njô bôt, nalé fe a nga zu fe kat njô bôte na, Mam mese be nga ve bebo bisaé bôé, b'abo me.
- 17 Be maneya su'i moné be nga yen nda Jehova été, a ve nye mo bivete bisaé, a mo bebo bisaé.
- 18 Ane Schaphan ntili bekalate a nga kat njô bôte na, Hilkija prêtre maneya me kee kalate. Nde Schaphan a nga lañe mame ya été asu njô bôt.
- 19 A nga bo na, éyoñ njô bôt a nga wô'ô mejô ya metiñ, a nga nyape mengômesane mé.
- 20 Ane njô bôt a nga ve Hilkija atiñ, a Achikam mone Schaphan, a Abdon mone Michée, a Schaphan ntili bekalate, a Asaja mbo ésaé njô bôt, na,
- 21 Kela silane Jehova ajô dam, a ajô ba be li'iya Israël été a Juda, mfa'a mejô ya kalate be nga som ; amu ayaa Jehova a sôé bia di e ne anen, amu beésa bangan be nji ba'ale njôane Jehova, a bo mam mese me ne ntilane kalate nyô.

- 22 Nalé Hilkija, a ba njô bôt a nga ve atîñ, be nga ke be Hulda nkulu mejôa minga, nga Schallum mone Thokehath, mone Hasra, mba'ale mengômesan (minga ate a nga to Jérusalem étun nlam baa) ; ane be nga kobô nye aval ete.
- 23 Ane a nga jô be na, Avale di nde Jehova, Zambe ya Israël, a jô, na : Katane mô't a te lôme mia be ma, na,
- 24 Jehova a jô na, Tame yen, m'aye zu abé vôme nyô, a be bôt be to été, e ne na, biyo'é bise bi ne ntilane kalate be maneya lañ asu njô bôte ya Juda.
- 25 Amu be jô'éya ma, a di'i bezambe befe encens, nde te b'aye soñe me me yaa a mimboane ya mo map mise ; ajô te ayaa dam d'asôébane vôme nyô, d'aye ke dimban.
- 26 Ve mi jô'ô njô bôte ya Juda, nyô a te lôme mia mi sili Jehova jame di na, Avale di nde Jehova, Zambe ya Israël, a jô, na : Mfa'a ya mejô ô nga wôk,
- 27 amu nleme wôé ô mbe nte'an, a ô nga je'ebe nleme si asu Zambe, éyoñ ô nga wô'ô mejô a nga kobô mfa'a ya vôme nyô, a mfa'a ya bôt be to été, a ô maneya je'ebe nleme wôé si asu dam, ô maneya fe nyape mengômesane môé, a yi asu dam ; ma fe me wô'ôya wo, nalé Jehova a jô.
- 28 Tame yen, m'aye kôane wo ô ke vôm beéso bôé be bô, a w'aye ke soñe jôé été mvo'é, nalé fe mise môé m'aye bo te yen abé se m'aye zu de vôme nyô, a be bôt be to été. Ane be nga beta zu kat njô bôte foé.
- 29 Eyoñ éte njô bôt a nga lôme bôt a sulane bemvendé bese ya Juda a Jérusalem.
- 30 Ane njô bôt a nga bet a ke nda Jehova, ba be befam bese ya Juda a bôt be nga to Jérusalem, a beprêtre, Belévite, a bôte bese, ba be ne anen a ba be ne tyôtyoé : ane a nga lañe mejô mese ya kalate ya élat be nga som nda Jehova melo map été.
- 31 Ane njô bôt a nga tabe vôme wé, a bo atîñ asu Jehova na a ye wulu a tôñe Jehova, a ba'ale metiñe mé, a minjôane mié, a memvianda mé, a nleme wé ôse, a nsisime wé ôse, ane a ye bo mejô me ya élat me mbe ntilane kalate ate.
- 32 Ane a nga tindi ba bese be nga koé be to Jérusalem a Benjamin na, be tebe atîñ ete été. Ane bôt be nga to Jérusalem be nga bo aval ane élate ya Zambe, Zambe ya beésa bap, é né.
- 33 Ane Josias a nga vaa mbia be mam mese mesi mese me nga wô' a bone be Israël, a tindi ba bese be nga yené Israël été na, be bo ésaé, e ne na, be bo Jehova Zambe wop ésaé. Be nji jô'é ntôñane Jehova, Zambe ya beésa bap, melu mese a nga to.

- 35** 1 Ane Josias a nga ba'ale pâque be Jehova Jérusalem : be nga wôé biôme ya pâque éyoñ ngone ya ôsu é nga bo melu awôm a menyin.
- 2 Ane a ga télé beprêtre bito biap, a ve be ngule minlem mfa'a ya ésaé nda Jehova.
- 3 Ane a nga jô Belévite be nga bo be ye'ele Israël ase, ba be mbe étyi be Jehova, na, Futa'an éwolo é ne étyi nda Salomon mone David njô bôte ya Israël a nga lôñ; mbe'e w'aye fe beta bo bitule bienane yôp. Eyoñe ji bo'ane Jehova Zambe wônan ésaé, a bôte bé Israël;
- 4 mi kôme fe miabebien minsamba mienan été aval ane menda beéso benan me né, mi tôñ ntilane David njô bôte ya Israël, a tôñe fe ntilane ya Salomon mone wé.
- 5 Teba'ane vôm a ne étyi aval ane minsamba ya menda beésa ya bobenyoñe benan bone be bôt mi né, a ngap é bo'ok mfa'a nda bôte ya beésa Belévite ése.
- 6 Wôna mi wôé' biôme ya pâque, a tune miabebien, a kômesan mfa'a ya bobenyoñe na, mi bo aval ane njôane Jehova ô mbe a Moïse.

- 7 Ane Josias a nga ve bone be bôt, ba bese be nga to, bone mintômba a bone bikela ya mbam, bese be bo mimveane ya pâque, be nga kui tañe betoyini mewôm mela, a beyôm binyaka betoyini bela: balé bete be nga so mfa'a biôm bi njô bôt.
- 8 Ane bivete bié bi nga ve bôt biôme ya bo mvean ane nlem w'anye'e, a ve fe beprêtre, a Belévite. Hilkiya a Zacharie a Jehiel, bivete ya nda Zambe, be nga ve beprêtre ayôm biyem tañe betoyini bebaé a mintete misaman, a beyôm binyaka mintete mila, bi bo mimveane ya pâque.
- 9 Nalé fe Conania, a Schemaeja ba Nethaneel bobenyañe bé, a Haschabia a Jeïel a Jozabad, bivete ya Belévite, be nga ve Belévite ayôm biyem tañe betoyini betan, a beyôm binyaka mintete mitan bi bo mimveane ya pâque.
- 10 Nalé mame ya ésulan me nga kômban, a beprêtre be nga tebe vôme wop, a Belévite be nga tebe fe ane minsamba miap mi né, aval ane atin njô bôt e mbe.
- 11 Ane be nga wôé biôme ya pâque, a beprêtre be nga miam metyi be nga nyoñe mo map, Belévite ke be soé' bie bikôp.
- 12 Ane be nga vaa mimvean b'adi'i nduan, ane b'aye ve mie aval ane minsamba menda me bôte ya beésa ya bone be bôt mi né, mfa'a ya ve mie Jehova, aval ane e ne ntilane kalate Moïse. Avel ete fe be nga bo bo beyôm binyaka.
- 13 Nde be nga bupe biôme ya pâque nduan aval ane njôan ô né: be nga yame fe mimvean mi ne étyi memvé, a bemikeñ, a befandé été, a ji'a be'e mie vôm bone be bôte bese be nga to.
- 14 Eyoñ mam mete me nga man, be nga kôme biôm mfa'a wop bebien, a mfa'a beprêtre, amu beprêtre bone be Aaron be nga bili ésaé ya tyi'i mimvean b'adi'i nduan a mevoñ akekui alu; ajô te Belévite be nga kôme biôme mfa'a wop bebien a mfa'a beprêtre bone be Aaron.
- 15 Beyia bia bone be Asaph be nga to vôme wop, aval ane atin David e né, a di ya Asaph, a Héman, a Jeduthun ñyene mame ya njô bôt; beba'ale mimbé be to fe mimbé mise : be nji yen éfia ya kôlô ésaé jap; amu bobeyañe bap Belévite be nga kôme biôm mfa'a wop.
- 16 Nalé mam mete mese ya ésaé ya nkañane Jehova me nga kômban môs ôte wua, mfa'a ya ba'ale pâque, a mfa'a ya tyi'i mimvean b'adi'i nduan autel Jéhova yôp, aval ane atin Josias njô bôt e nga to.
- 17 Bone be Israël be nga to été be nga ba'ale pâque éyoñ éte, a ba'ale fe fête ya fembé é ne te mvusan tañe melu zañbwa.
- 18 Be nji ba'ale avale pâque ete Israël ataté melu Samuel nkulu mejô a nga to ; nalé fe te ke môte ya bejô bôte ya Israël a nga ba'ale avale pâque ane Josias a nga ba'ale, a beprêtre, a Belévite, a bôte bese ya Juda a Israël be mbe été, a bôt be to Jérusalem.
- 19 Mbu awôm a mwomô Josias a nga jôô, ñwô be nga ba'ale pâque éte.
- 20 Mam mete me maneya, éyoñ Josias a nga mane kôme temple, Néco njô bôte ya Égypte a nga bet a ke wosane Carkemisch mfôm Euphrate : ane Josias a nga kôlô si na, a ke wosane nye.
- 21 Ve a nga lôme nye minlôman, a jô na, Bia wo bi ne za ajôô, wo njô bôte ya Juda? Me nji zu wosane wo môse wu, ve nda bôt bia je bi bili bita; a Zambe a vey me atin na me bo avô : wo, jôké'é mfutane mo éza mame ya Zambe été, nnye a ne be ma, a za jiane wo.
- 22 A kôsa bo nalé, Josias a nge bene vaa asu dé be nye, ve kôñelan émiene nyôle na, a wosane nye, a te vô'ôlô mejô me Néco m'aso anyu Zambe, ve zu wosan mbi'ili ya Meguido.
- 23 Nde bewua bilaé be nga wua Josias njô bôt; ane njô bôt a nga jô bebo bisaé bé na, Va'ane me va; amu me lumiya abé.

- 24 Nalé bebo bisaé bé be nga vaa nye wagon ya bita, a futi nye wagon baa ya bita a nga bili, a ke nye Jérusalem; ane a nga wu, a jambane mesoñe ya beésa bé. Ane bôte bese ya Juda a Jérusalem be nga yi Josias.
- 25 Jérémie a nga yôn ajô Josias : a bôte bese be wô'ô yia bia, befam a binga, be nga tot ajô Josias miñyône miap été azukui môse wu; be nga bo mam mete atiñ Israël été: ô lô, me ne ntilane miñyône été.
- 26 Mimboane mivo'o Josias a nga bo, a mbamba be mam a nga bo, aval ane mam me ne ntilane metiñe me Jehova été,
- 27 a mimboane mié, atata'a a asu'ulan, ô lô, bi ne ntilane kalata bejô bôte ya Israël a Juda.
- 36** 1 Eyoñe été bôte ya si éte be nga nyoñe Joachaz mone Josias, a télé nye njô bôt éto ésa wé Jérusalem.
- 2 Joachaz a nga to mimbu mewôm mebaé a mila éyoñ a nga taté jôô; ane a nga jôô bôt ngon éla Jérusalem. 3 Ane njô bôte ya Égypte a nga vaa nye éto Jérusalem, a tupe si éte tañ b'aye ya'an tañe betalent be argent ntet a talent or wua.
- 4 Ane njô bôte ya Égypte a nga télé Éliakim monyañ wé njô bôte ya Juda a Jérusalem, a kôñelane nye jôé na Jojakim. Ane Néco a nga nyoñe Joachaz monyañe wé, a ke nye Égypte.
- 5 Jojakim a nga to mimbu mewôm mebaé a mitan éyoñe a nga taté jôô; ane a nga jôô bôt mimbu awôm a wua Jérusalem : a nga bo mam me ne abé mise me Jehova Zambe wé.
- 6 Nde Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone a nga zu wosane nye, a ka'a nye mengata'a na, a ke nye Babylone.
- 7 Nebucadnetsar a nga be'e fe biôme ya nda Jehova, a ke bie Babylone, a futi bie temple wé Babylone.
- 8 Mimboane mivo'o Jojakim a ngo bo, a mbia be mam a nga bo, a mam be nga koé be nye, ô lô, bi ne ntilane kalata bejô bôte ya Israël a Juda : a Jojakim mone wé a nga jôô éto jé.
- 9 Jojakim a nga to mimbu mwom éyoñ a nga taté jôô; ane a nga jôô bôt ngon éla a melu awôm Jérusalem : a nga bo mam me ne abé mise me Jehova.
- 10 Eyoñ mbu ô nga beta kpwan, Nebucadnetsar njô bôt a nga lôme bôt, a ke nye Babylone, a fulane fe mbamba bisua ya nda Jehova, a télé Sédécias monyañe wé njô bôte ya Juda a Jérusalem.
- 11 Sédécias a nga to mimbu mewôm mebaé a wua éyoñ a nga taté jôô; ane a nga jôô bôt mimbu awôm a wua Jérusalem :
- 12 a nga bo mam me ne abé mise me Jehova Zambe wé; a nji je'ebe nleme si asu Jérémie nkulu mejô, a kobô'ô mam m'aso anyu Jehova.
- 13 Nnye fe a nga kôlô si a ben njôane Nebucadnetsar njô bôt, nyô a nga tindi nye na, a kalane Zambe : ve a nga bo ntip, a ve nleme wé ayete ya kôñelane be Jehova, Zambe ya Israël.
- 14 nalé fe na, bivete ya beprêtre bise, a bôt, be nga dañe kop abui a tôñ mbia be mame ya meyoñ; nalé be nga sem nda Jehova a nga télé étyi Jérusalem.
- 15 Ane Jehova, Zambe ya beésa bap, a nga lôme be tyiñ a minlômane mié, a kune kôlô si a lôm, amu a nga wô'ô bôte bé éngôngo, a vôm a nga bo a tabe'e :
- 16 ve be nga kpwe'ele minlômane mi Zambe, ve biasé mejô mé, a kobô bekulu mejô bé mejô ya ébiasé, akekui ayaa Jehova e nga nene be bôte bé, te fe jôme ya saé.
- 17 Ajô te a nga dutu njô bôte ya Bechaldéen be be, nnye ate a nga wôé bendômane bap a nkpwaté mekôn nda jap be nga télé étyi été, te ke wô'ô ndômane môt

nge éndun ngon éngôngo, to nnôme fam nge nyup nlô : a nga ve be bese mo mé.

- 18 Bisua bise ya nda Zambe, bi bi ne anen a bi bi ne tyôtyoé, a akume ya nda Jehova, a akume ya njô bôt, a di ya bivete bié, a nga ke bie bise Babylone.
- 19 Ane be nga dí'i nda Zambe nduan, a tyam aka'a ya Jérusalem, a dí'i menda me njô bôte mese ya été nduan, a ndaman mbamba bisua bise ya été.
- 20 Ba be nga nyiñ nkpwaté mekôn, a nga ke be Babylone; ane be nga bo bebo bisaé be émien a be bone bé akekui ayoñe Perse e nga jôô :
- 21 mfa'a ya tôé njôane Jehova a nga jô anyu ya Jérémie, akekui si é nga mane wo'ane besabbat bé : amu nté é nga lí' élik, é nga ba'ale sabbat, a dipe mimbu mewôme zañbwa.
- 22 Mimbu Cyrus njô bôte ya Perse anga taté jôô, amu ajô Jehova e nga yiane boban ane a nga jô a anyu Jérémie, Jehova a nga fô'ô nleme Cyrus njô bôte ya Perse, nde te a nga lôme tyiñ si jé ése a nga jôô, a tili fe je kalate, a jô na,
- 23 Avale di nde Cyrus njô bôte ya Perse a jô, na, Jehova, Zambe ya yôp, a veyame meyoñe mese ya si nyô; ane a nga tiñeti me na, me lôñe nye nda Jérusalem, nnye a ne Juda. Môt ase ya bôt bé bese a ne be mia, Jehova Zambe wé a tabe'e be nye, a yiane bet a ke.